

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GRUODŽIO - DECEMBER 12, 2008

Vol. XCIX Nr. 240

Buvusi Vyriausybė paliko milijardines skolas

Pasak A. Šemetos, šią savaitę darbą baigęs ministrų kabinetas paliko išsiskolinimų už daugiau nei 2 milijardus litų. **Delfi.lt** nuotr.

Vilnius, gruodžio 11 d. (Delfi.lt) – Po kelių mėnesių valstybės biudžetas gali būti nepajėgus vykdyti savo įsipareigojimų, įspėja finansų ministras Algirdas Šemeta. Anot jo, ankstesnė kairiųjų Vyriausybė paliko daugiau nei milijardą litų išsiskolinimų, o dalis skolų biudžetinėms įstaigoms liks negražintos ir iki metų pabaigos.

Taip Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų narys pareiškė Seime per Vyriausybės valandą. Keli kiti joje dalyvavę ministrai taip pat vardijo milijonines ankstesnės valdžios paliktas skolas.

„Nesinori nieko kaltinti. Reikia visiems ieškoti būdų, kaip išeiti iš padėties. Padėtis yra pakankamai grėsminga”, – kalbėjo finansų ministras. Jo teigimu, gruodžio pajamų planas gana keblus: „Nežinau, kodėl numatytos tokios didelės pajamos. Bet kuriuo atveju iki metų pabaigos liks tam tikri išsiskolinimai biudžetinėms įstaigoms.”

A. Šemeta užsiminė, jog norima įpareigoti jas iš gražinamų skolų ir kitų pajamų ne tik mokėti atlyginimus, bet ir atsiskaityti su verslo įmonėmis. „Jei neatsiskaitome, pjauname šaką, ant kurios sėdime, verslas negali sumokėti mokesčių”, – aiškino ministras. Kartu jis pažymėjo, jog nėra pagrindo mažinti kai kuriuos mokesčius, „nes po kelių mėnesių valstybės biudžetas nebus pajėgus vykdyti savo įsipareigojimų.”

Kaip žinoma, naujoji koalicija, norėdama įveikti finansinę krizę, nusprendė ne tik padidinti kai kuriuos mokesčius, panaikinti beveik visas PVM lengvatas, bet ir sumažinti gyventojų pajamų mokesčio dydį nuo 24 iki 20 proc. **Nukelta į 6 psl.**

Rusija gąsdina Lietuvos gamintojus

Vilnius, gruodžio 11 d. (Alfa.lt) – Lietuvos pieno produktų gamintojus pasiekė neoficiali informacija apie Rusijos ketinimą sugriežtinti sūrio gaminių įvežimo į šią šalį sąlygas. Gamintojai kol kas jokių apribojimų nepajuto, tačiau nuogąstauja, kad eksportas gali visiškai sustoti.

Įtarus, kad lietuviškuose sūriuose neva gali būti kenksmingų medžiagų, nuo lapkričio pabaigos sugriežtin-

ta iš Lietuvos į Rusiją eksportuojamų sūrių kontrolė. Tai, remdamasi neoficialiais šaltiniais, šią savaitę pranešė agentūra BNS.

Sugriežtinta kontrolė įmonių pardavimui esą kol kas neatsiliepė, tačiau baiminasi, kad gali būti iš viso uždrausta importuoti lietuvišką sūrį į Rusiją. Rusijai uždraudus pieno produktų importą, Lietuvos gamintojai patirtų didžiulius nuostolius, nes į šią

šalį eksportuojama apie 20–30 proc. visos lietuviškos pieno perdirbėjų produkcijos.

Praėjusią vasarą buvo atvejis, kai AB „Rokiškio sūris” į šią šalį įvežami sūriai neatitiko reikalavimų. Sugriežtinti įvežimo kontrolę nuspręsta tik po pusės metų. Šios bendrovės valdybos pirmininko Daliaus Trumpos nuomone, tai buvo tik priežastis imtis griežtesnių veiksmų.

Prasidėjo ES viršūnių susitikimas

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus (k.) ir premjeras Andrius Kubilius Europos Sąjungos viršūnių susitikime. **Džojos Barysaitės (ELTA)** nuotr.

Briuselis, gruodžio 11 d. (ELTA) – Ketvirtadienį Briuselyje prasidėjo Europos Sąjungos (ES) viršūnių susitikimas, kuriame Lietuvos vadovai sieks užsitikrinti paramą dėl Baltijos regiono energetikos jungčių finansavimo ir gauti papildomų taršos leidimų, kuriuos riboja ES pasiūlytas planas kovai su klimato kaita.

ES vadovai ketina patvirtinti Europos Komisijos siūlomą ekonomikos gaivinimo planą, kurio vertė sudaro 200 mln. eurų.

Kitas svarbus darbotvarkės klausimas – ambicingas ES priemonių dokumentas, skirtas kovoti su klimato kaita. Juo siekiama nustatyti įpareigojimus mažinti anglies dvideginio kiekį.

ES vadovai taip pat aptars tolesnę Lisabonos sutarties galimybę, kuri pakibo ore airiams atmetus sutartį referendumu. Europos vadovai taip pat turėtų pareikšti paramą Lietuvos aktyviai remiamai Rytų partnerystės nuostatai.

KULTŪRA

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

PLB – apie TMID

Čikaga, gruodžio 11 d. (PLB info) – Gruodžio 3 d. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) valdybos pirmininkė Regina Narušienė kreipėsi į Lietuvos Respublikos ministrą pirmininką Andrių Kubilių prašydamas atidėti Tautinių mažumų ir išeivijos departamento (TMID) prie LR Vyriausybės pertvarkos klausimą, kol PLB neišsakys savo nuomonės ir nepateiks pasiūlymų.

Pirmininkė pasiūlė 2009 m. sausio mėnesio pradžioje surengti šiuo klausimu pasitarimą ir apsvarstyti visus galimus variantus. R. Narušienė atkreipė dėmesį, kad šiuo metu už Lietuvos ribų gyvena beveik 1 mln. tautiečių, todėl prasminga ir abipus naudinga būtų įsteigti tik užsienyje gyvenančių **Nukelta į 6 psl.**

Šiame numeryje:

- Sporto naujienos. Krepšinis. Šachmatai. Tenisas (p. 2, 9)
- Keistas jausmas (p. 3)
- Jėzuitų švietimo darbai turi paramą visuose žemynuose (p. 4)
- Vilniuje vyko II lituanistikos centrų konferencija (p. 5)
- Nuomonė (p. 5)
- Kadaisė nepasiekiamas svajonė – išsipildė (p. 8)
- Pinklės (10) (p. 9)
- Cicero lietuvių naujienos (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.63 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-11-08

SPORTO

APŽVALGA

KREPŠINIS

Lietuvis P. Baločka – daugiausia taškų pelnantis žaidėjas

EDVARDAS ŠULAITIS

Nuo šio sezono į University of Hawaii, Honolulu mieste, krepšinio rinktinę įsijungęs buvęs vilnietis Petras Baločka yra vienas iš geriausių jos žaidėjų.

Buvęs vilnietis Petras Baločka (nr. 1) rungtynių metu.

Nr. 1 marškinėlius vilkintis lietuvis dažniausiai „Warriors“ komandai pelno daugiausia taškų.

Praėjusį pirmadienį, gruodžio 8 d., P. Baločka buvo atvykęs su savo komandos draugais į Champaign, IL, kur susitiko su stipria University of Illinois rinktinė. Nors svečiai iš Hawaii turėjo nusileisti Bruce Weber treniruojamiems vyrams rezultatu 58:68, tačiau jie vietinius nustebino savo geru žaidimu. Ypatingai Univer-

sity of Hawaii gretose išsiskyrė lietuvis, kuris pelnęs 21 tašką buvo geriausias taškų medžiotojas abiejose komandose. Jis taip pat atkovojo daugiausia kamuolių.

Petras pelnė pirmuosius 7 taškus rungtynių pradžioje ir tik vėliau Illinois žaidėjai išlygino rezultatą 22:22, o pataikę kelis tritaškius pertraukai išėjo turėdami 39:26 savo naudai. Tačiau antrojo kėlinio pradžioje vėl geriau žaidė Hawaii atstovavo su P. Baločka priekyje. Bet jiems pritrūko jėgų atsispirti Illinois rinktinėi, kurios gretose tvirtai žaidė Chester Frazier (pelnė 14 taškų).

Beje, šį gražų lietuvių pasirodymą buvo galima stebėti televizorių ekranuose.

Rungtynės Champaign, IL University of Hawaii rinktinėi buvo šeštasis susitikimas šiame sezone (iki šiol ji turi 3 pergales ir tiek pat pralaimėjimų). Per šiuos 6 susitikimus buvęs vilnietis yra pelnęs 80 taškų ir pirmąją komandoje.

Baločka, kuris yra 6 pėdų 8 colių ūgio ir 250 svarų svorio, į JAV atvyko 2002 metais. Pirmus 4 metus jis žaidė Community Christian Academy Georgia valstijoje. Tada įstojo ir žaidė East Tennessee State University. Po metų persikėlė į Pensacola (Floridoje) Junior College. Nuo šio rudenio jį „paviliojo“ University of Hawaii, Honolulu mieste.

Anksčiau šiame universitete mokėsi ir žaidė Vaidotas Pečiukas, kuris jį baigė 2005 metais. Prieš tai Hawaii rungtyniavo Nerijus Puida, kuris dabar yra Hawaii Lietuvių Bendruomenės pirmininkas.

Žydrūnas Ilgauskas (Cleveland „Cavaliers“) pralaimėjo Detroit „Pistons“ 2008 m. lapkričio 19 d. Jono Grigaičio nuotr.

ŠACHMATAI

Lietuvos šachmatininkai vėl pasižymėjo

EDVARDAS ŠULAITIS

Čekijoje įvyko įdomus tarptautinis šachmatų turnyras, kuriame rungtyniavo keturios jaunos šachmatininkės ir keturi pasaulyje pasižymėję vyresnio amžiaus vyrai.

Čia žaidė ir geriausia Lietuvos šachmatų žaidėja, 26 metų šachmatininkė iš Šiaulių Viktorija Čmilytė.

Lietuvaitė, auginanti du vaikus, tarp moterų užėmė I vietą, iškovojo 4,5 taško. Nuo jos atsiliko čekė Jana Jachova ir ukrainietė Anna Ušenina su 4 taškais. Paskutinė su 2 taškais buvo Katerina Nemcova.

Absoliučioje įskaitoje pirmasis buvo čekas Vlastimil Hort (Čekija), 6,5 tšk., antrasis Anatolij Karpov (Rusija) – 5,5 tšk. Trečioje vietoje bu-

vo V. Čmilytė – 4 tšk. Iš vyrų nekaip pasirodė islandas Olafson, surinkęs 3,5 taško ir likęs šeštoje vietoje.

Taip pat silpnai sužaidė ir vokiečiai Wolfgang Uhlmann, kuris su čeki K. Nemcova, surinkę po 2 taškus, pasidalino 7–8 vietomis.

Lietuvaitė Viktorija šiame turnyre laimėjo 3 partijas, tiek pat sužaidė lygiomis ir du kartus pralaimėjo. Mūsiškė taikiai sužaidė ir su buvusiu vyrų pasaulio čempionu A. Karpov.

Trečioji jos vieta bendroje įskaitoje kartu su vyrais yra laikoma geru pasiekimu.

Be abejo, V. Čmilytė yra geriausia visų laikų Lietuvos šachmatininkė, kuri tikrai garsina Lietuvos vardą tarptautinėje arenoje.

TENISAS

Išleista Lietuvos stalo teniso enciklopedija

EDVARDAS ŠULAITIS

Ne tokią gausią Lietuvoje apie sportą išleistų knygų lentyną papildė dar vienas stambus leidinys. Tai Mykolo Vyginto Bogušo paruošta Lietuvos stalo teniso enciklopedija. Ją 1,000 egz. tiražu padėjo išleisti Lietuvos stalo teniso paramos fondas bei Kūno kultūros ir sporto departamentas.

Lietuvos stalo teniso asociacijos prezidentas Rimgaudas Balaiša džiaugėsi, kad ši federacija yra pirmoji Lietuvoje, kuriai pavyko išleisti savo enciklopediją.

270 puslapių knygoje surinkta daug įdomios ir įvairios medžiagos, kuri galėtų sudominti ne tik stalo teniso mėgėjus. Štai kai kurių straipsnių pavadinimai: „Svarbiausiųjų stalo teniso įvykių šalyje ir varžybų, kuriose dalyvavo lietuviai, datos“, „Lietuvos stalo teniso asociacija“, „Lietuvos stalo teniso vadovai ir organizacijos“, „LSTA garbės nariai“, „Lietuvos stalo teniso raidos bruožai“, „Stalo tenisas Lietuvos sporto draugijose, klubuose ir sporto mokyklose“, „Jaunių stalo tenisas“, „Mūsų stalo teniso moterys“, „Bendrosios stalo teniso žinios“ ir kt. Yra trumpa (dviejų puslapių) santrauka anglų kalba.

Nemažai enciklopedijoje ir nuotraukų, kurių gana daug surinkta iš privačių žmonių. Čia minimi ir žymūs užjūrio stalo tenisininkai.

Šią enciklopediją ruošė porą metų. Pagrindiniam jos rengėjui Bogušui talkino keturi LSTA vykdomojo komiteto nariai. Jie taip pat padėjo ir redaguoti medžiagą. Nemažai laiko užtruko surinkti nuotraukas. Kai kas buvo paimta iš LSTA anksčiau išleistų knygų apie stalo tenisą.

Vadinamais „tarybiniais“ laikais stalo tenisas buvo labai populiarus sporto šaka, lietuviai pasiekdavo nemaža pergalių. Dabar, kaip ir daugelyje kitų sporto šakų, Lietuvos stalo tenisininkai rečiau būna laimėtojų gretose.

Šiuo metu gana intensyviai ruošiamą bendrą Lietuvos sporto enciklopediją, kurioje turėtų atsispindėti ir išsivijęs lietuvių sportinė veikla – sporto klubai, pavieniai sportininkai. Jos pirmąjį tomą (galvojama išleisti dvi knygas) tikimasi išvysti kitais metais. Beje, tokia enciklopedija turėjo išeiti prieš gerą dešimtmetį.

Pirmasis tomas buvo beveik paruoštas spaudai, tačiau, deja, vis pritrūkdavo lėšų. Tikimasi, jog dabar jau tikrai sulauksime Lietuvos sporto enciklopedijos.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siūsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00 • 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

KEISTAS JAUSMAS

ANDRIUS NAVICKAS

Keistas jausmas... Tarsi reikėtų paprasčiausiai palaukti bent 100 dienų ir leisti naujajai Vyriausybei dirbti, suteikti jai pasitikėjimo kreditą, tačiau slogus *deja vu* pojūtis verčia kaskart belstis į Permainų Vyriausybės programos duris su klausimais, į kuriuos, deja, dažnai paprasčiausiai nekreipiamas dėmesio.

Jei nebūtume daugybę kartų girdėję, kaip Lietuvos politikai sako: „Paprasčiausiai pasitikėkite“, o paskui tenka mums visiems klampoti jų pridarytų klaidų pelkėje. Jei nebūtų keistų neatitikimų, kai kalbama apie taupymą, reikalaujama susiveržti diržus, o patys prieš krizę į kovą pakilę riteriai nesugeba atsakyti brangių blizgučių ant šarvų.

Suprantu, jog Seimo narių atlyginimo sumažinimas valstybės finansų požiūriu būtų menkintis žingsnis. Tačiau simbolinis ir labai svarbus. Ne kartą rašiau, kad Lietuvoje vyrauja iškrypusi tradicija, kai, skirstant biudžetą, pradžioje suskaičiuojamos valdymo išlaidos ir paskui skaičiuojama, kas lieka visuomenės reikmėms. O gal turėtų būti vis tik priešingai? Jei valdžia prastai tvarkosi su mūsų sumokėtais pinigais, tai tokiai valdžiai neverta mokėti to atlyginimo, kuris jai priklausytų, jei tarnautų mums sąžiningai ir išmintingai. Dažnai kartojama, kad mes pasamdėme valdžią. Privačioje įmonėje, jei darbuotojas prastai dirba, tai jam taikomos nuobaudos. Deja, jokios nuobaudos valdžiai nenumatyta. Sakote, kad galima nubauti valdžią per rinkimus? Tačiau išeitinės pašalpos kažkodėl priklauso net ir tiems, kuriems rinkėjai per rinkimus parodė duris.

Taip, naujoji valdžia tvirtina, kad buvusieji prastai tvarkėsi valstybėje, todėl mus ištiko krizė. „Naujieji“ esą dėl pastarosios nekalti. Galbūt. Tačiau tada ir mes nekalti dėl krizės, bet mums teks atlyginti taip pat ir buvusios valdžios išlaidavimą. Kodėl naujieji Seimo nariai nenori būti solidarūs ir krizės laikotarpiui sumažinti savo atlyginimus? Neleidžia Konstitucija? Nesišaiptykite, ponai. Tvirtinama, kad „Sodrai“ trūksta pinigų, kiekvienas Seimo narys galėtų kas mėnesį pervesti papildomai į „Sodrą“ 2,000 litų, kaip solidarumo auką. To Konstitucija nedraudžia.

Beje, Konstitucija nedraudžia politikams važinėti ne pačiais naujaisiais ir prabangiausiais automobiliais, nemokėti įvairių tarnybinių priedų. Konstitucija nedraudžia atsakyti gausybės privilegijų, nedraudžia būti sąžiningais, jautriais ir solidariais.

Susidaro išpūdis, kad naujoji Permainų Vyriausybė, gąsdinama mus visus, jog mes esą nesuvokiame, kokio masto krizė ištiko, pati nesuvokia, kokioje sudėtingoje aplinkoje jai teks veikti, kaip svarbu bus visuomenės pasitikėjimas. Tačiau pastarąjį dar reikia užsitarnauti. O kol kas, deja, nėra pagrindo manyti, kad atstumas tarp valdžios ir visuomenės bent kiek sumažėjo.

Apie socialinės ir politinės atskirties mažinimą daug kalbėjo Arūnas Valinskas. Seimo pirmininkas, kuris beviltiškai Pasvalyje pralaimėjo A. Matului. Beje, kandidatavo ten neatitiktinai. Visa A. Valinsko rinkimų kampanija buvo paremta A. Matulo antialkoholinės kampanijos kritika. Pašaipos, įžeidinėjimai nepadėjo. Pas-

valiečiai atsuko A. Valinskui nugarą. Tiesa, pamoka, regis, buvo išmokta. Neatsitiktinai būsimasis kandidatas į Prezidentus viešai paskelbė, jog uždraus Seime prekiauti alkoholiu. Mano galva, teisingas žingsnis. Tačiau jis nenuplauna fakto, jog A. Valinskas, kartu su TV3, pastaraisiais metais aktyviai kovojo už alkoholio gamintojų teises. Taip pat ir teiginiai, jog jis yra pasirošęs apskritai atsakyti atlyginimo, nereiškia, kad turime užsimerkti ir nereaguoti į jo chamizmą bei bendrą protegavimą.

Dar anksti vertinti naujojo Seimo pirmininko darbą. Tačiau jau galima konstatuoti, kad jis ir politikoje išliko toks pats arogantiškas ir „slidus“. Suskaičiuokite, kiek A. Valinskas per pastarąsias savaites kartų viešai melavo. Tikrai daugiau nei kartą ar du. Aišku, galima jį pagirti, kaip meistriškai jam pavyko į aplinkos ministrus „prastumti“ G. Kazlauską. A. Kubilius ir V. Adamkus nė susimąstyti nespėjo, o jau teko priimti sprendimą. Deja, toks gudravimas gali suveikti trumpalaikėje perspektyvoje, tačiau ilginiui A. Valinsko arogancija gali labai įkyrėti net ir jo dabartiniams bendražygiams. Bet kuriuo atveju akiplėšiškumas tikrai ne geriausias tiltas per atskirties tarpekį.

Keistas jausmas... Vyriausybės programoje teliko tik nedideli Valskybinės šeimos politikos koncepcijos fragmentai. Kompromisas su liberalais? Tačiau prieš rinkimus ne kartą kartota, jei neįveiksime „elgesio skurdo“, tai neįveiksime ir ekonominio skurdo. Man tai atrodo įtikinama. Dabar gi Tėvynės sąjungos vadovai persigalvojo?

Prieš rinkimus viešojoje erdvėje džiaugtasi, jog Tėvynės sąjunga siūlo solidžias programines nuostatas kultūros politikos srityje. Po rinkimų ši sritis ne tik akimirksniu buvo perleista kitiems, suprask – neesminė, bet ir antikrizinėje programoje per kultūrą pervažiuojama didėjančių mokesčių vikšrais. Galas lengvatoms ir privilegijoms. Pala, bet lengvatos knygų leidybai, kitoms kultūros sritims sugalvotos kaip viena iš svarbių valstybės investicijų. Mes pripažįstame, kad laisvoji rinka negali užtikrinti visų visuomenei reikalingų gėrybių, todėl valstybė investuoja į tas sritis, kurios labai reikšmingos, bet, rinkos požiūriu, finansiškai neperspektyvios. Dabar gi siūloma vadovautis principu – išliks stipriausieji. Deja, tai ne stiprios, bet veikiau isteriškai išsigandusios valdžios broūžas.

Keistas jausmas... Nuoširdžiai norisi, kad naujajai valdžiai pasisektų. Tačiau tylėti ir paprasčiausiai pritari viskam, kas vyksta, nesąžininga. Tikrai norisi permainų, tačiau, perfrazuojant Šventąjį Raštą, ne kiekvienas, kuris nuolat kartoja žodį „permainos“, sugeba kažką pakeisti. Tad linkiu naujajai Vyriausybei sąžiningos tarnystės visuomenei, linkiu mokytis klausytis ir pastebėti ne tik ekonomikos žinovus, stambių korporacijų atstovus, bet ir visus Lietuvos žmones.

Vyriausybės formavimas nebuvo labai sklandus ir įkvepiantis. Tačiau geriau prasta pradžia ir gera pabaiga, nei išpūdingas pradžia ir beviltiška pabaiga...

Bernardinai.lt

Sen. Durbin ieško „teisybės“ dėl gub. Ryan

ALEKSAS VITKUS

Nesibaigiantis triukšmas dėl buvusio Illinois gubernatoriaus George Ryan paleidimo iš kalėjimo dar labiau pakilo, kai Illinois sen. Dick Durbin pagaliau ištesėjo savo pažadą ir nusiuntė prezidentui George Bush raštą, prašydamas jo pakeisti federalinio teismo Ryan priteistą 6,5 metų kalėjimo bausmę į trylikos mėnesių gubernatoriaus jau atliktą atgailą kalėjime, aiškindamas, kad tolimesnis dėl korupcijos nuteisto gubernatoriaus kalinimas neturi prasmės.

Kad George Ryan yra nusikaltęs ir kad jis yra teisingai teismo nubautas, sen. Durbin neginčija, bet primindamas senyvą (74 m.) Ryan amžių, nekokią jo žmonos sveikatos būklę ir kad buvusio gubernatoriaus vardas jau ir taip yra pakankamai suteptas, norėtų tikėtis gailės. Tepamėgina eilinis pilietis ieškoti pasigailėjimo, sakydamas, kad jo žmona turi aukštą kraujospūdį ar kad kalėjimo bausmė gali sugadinti jo gerą vardą.

Kai „Chicago Tribune“ žurnalistas John McCormick panorėjo sužinoti, kaip į tokią amnestiją pažiūrėtų būsimasis prezidentas Barack Obama, geras sen. Durbin draugas, iš jo štabo gavo tokį atsakymą: „Mums neatrodo, kad šiuo metu Obama tiktų veltis į bausmės sumažinimo ar panaikinimo sprendimus.“ Tokį miglotą atsakymą to laikraščio skiltininkas John Kass mitriai išvertė taip: „Prezidentas Bush gali paleisti Ryan. Aš nesiskųsiu. Tik neklampink manęs. Mano rankos liks švarios.“

Pagal Kass, Obama turėjo taip atsakyti: „Prieš palikdamas Baltuosius rūmus prez. Bush gali daryti ką nori, bet kai tik ateis sausio 20-oji diena, jei Ryan dar tupės kalėjime, jis ten liks ir toliau, kol atliks savo bausmę, taip, kaip ir kiekvienas nuteistas ir į kalėjimą pasodintas nusikaltęs politikas.“ Ar tai nebūtų tikras „change“?

2006 m. lankydamasis savo tėvo gimtojoje Kenijoje, Obama, apsuptas jį dievinančių vietinių gerbėjų bei gausių amerikiečių žurnalistų, Nairobi universiteto studentams taip kalbėjo: „Korupcija Kenijoje yra didžiulė epidemija. Tai krizė, kuri doriems ir sąžiningiems piliečiams atima galimybę džiaugtis laisve, kurią jie taip sunkiai atkovojo. Prieš tokius politikus turime visi priešintis.“ Tai kodėl Obama neparodė panašaus ryžto palikti gub. Ryan kalėjime baigti atlikti savo bausmę už korupciją? Kass bijo, kad tapęs prezidentu Obama galės dovanoti bausmę ne tik Ryan, bet ir savo dar iki šiol nuteistam verslo draugui Tony Rezko.

Jim Thompson, buvęs Ryan advokatas ir Illinois gubernatorius, nesutiko su nuomone, kad Ryan kaltės dovanojimas būtų tos bylos teisėjo, prokuroro ar visų prisiekusiųjų įžeidimas. „Tai neturi nieko bendro su įžeidimu“, – sako Thompson, „Prezidentinis kaltės atleidimas yra normalus teisingumo procesas“. Ar visiems – ne vienas paklaustų.

Denise Peterson, viena iš 2006 m. žiuri komisijos narių nuteisiant Ryan už jo federalinio lygio apgavystes ir reketavimą, dėsto, jog „bausmės sumažinimas siųst klaidinantį ženklą politikams, kurie išnaudoja piliečių pasitikėjimą jais“. „Aš ten buvau, mes viską išnagrinėjome. Jis yra kaltas, ir turėtų atlikti bausmę.“ Su tuo sutinka ir Illinois prokurorė Lisa Madigan, planuojanti 2010 m. kandidatuoti į valstijos gubernatoriaus vietą.

Nors sen. Durbin ir pripažįsta, kad vyriausybės nariams turėtų būti taikomas aukštesnis etikos standartas, jis žurnalistams pareiškė, kad jie negali nekreipti dėmesio į Ryan žmonos ir šeimos prašymą gelbėti. „Aš skaičiau Ryan malonės prašymą ieteiktą teisingumo organams ir supratau, kad Ryan gailisi savo nusikaltimų“, – tęsė Durbin, pripažindamas, kad Ryan turėtų balsuotojų viešai atsiprašyti ir gal išreikšti savo gailęstį Scott ir Janet Willis, kurių šeši vaikai žuvo tragiškoje 1994 metų automobilio avarijoje, kuris buvo įveltas sunkvežimį vairavęs vairuotojo leidimą per kyšininkavimą gavęs tuo metu, kai Ryan buvo Illinois valstijos sekretorius.

Nors ir kaip šiurpulingai baisi buvo ta nelaimė, kurioje sudegė šeši jauni Willis vaikai, nemanau, kad už tai galima tiesiogiai kaltinti sekretorių Ryan. Nelaimė atsitiko, kai nuo priešaky Willis automobilio vairuojamo sunkvežimio ant kelio iškrito kažkokia dalis, pradūrusi automobilio benzino baką ir taip sukėlusį staigią ugnį, apėmusią visą automobilį. Nei Ryan, nei to nelaimingo sunkvežimio vairuotojo dėl to negalima kaltinti, nes tai galėjo atsitikti bet kokiam, net ir pačiam geriausiajam vairuotojui.

Kad prezidentas turi konstitucinę teisę (11-tas straipsnis, 2 skyrius) sumažinti ar ir visai dovanoti bausmę už nusikaltimus prieš federalinę valdžią, turbūt visi žinome. Konstitucijos autoriai, matyt, turėjo galvoje galimybes, kad teismo sprendimas gali būti per griežtas, kaltė nepakankamai įrodyta, ar reikia atsižvelgti į tokias humaniškas priežastis kaip kalinio amžius, sveikatos būklė, parodytas gailėstis už nusikaltimą ar kokia nors jo atliktą visuomenei naudinga paslauga. O gal norėta politikams duoti amnestijos galimybę atsižvelgiant į asmeninius ryšius ar partijos reikalus?

Kaip keista, kad prie demokrato sen. Durbin nuomonės dėl respublikono Ryan išlaisvinimo, atrodo, mielai prisidėtų ir buv. Illinois gubernatorius, respublikonas Jim Thompson ir dabartinis Rod Blagojevich, demokratas. Nors ir ne vienos partijos, bet, atrodo, varnas varnui nenori akies kirsti. Politikai, nors ir skirtingų partijų, atrodo, moka vieningai dirbti, kai reikia gelbėti vieną iš įkliuvusių draugų.

JĖZUITŲ ŠVIETIMO DARBAI TURI PARAMĄ VISUOSE ŽEMYNuose

DALIA CIDZIKAITĖ

Jau įprasta, kad Adventui atėjus iš Lietuvos aplankyti Amerikoje esančias jėzuitų bendruomenes atvyksta vienas ar pora kunigų jėzuitų. Šiais metais jas lanko Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolas **Aldonas Gudaitis, SJ** ir kun. **Lionginas Virbalas, SJ**. „Draugo“ redakcijoje jie apsilankė drauge su „Baltic Jesuit Advancement Project“ padėjėja Daina Paulauskiene.

Parodoje – eksponatai iš visos Lietuvos ir net Romos

Šiemet tėvai jėzuitai į Ameriką atvyko kiek anksčiau nei praėjusiais metais, mat viena jų apsilankymo priežasčių buvo gruodžio 5 d. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje atidaryta paroda, skirta 400 metų jėzuitų buvimo Lietuvoje sukakčiai. Tiesa, kaip sakė redakcijoje apsilankę svečiai, pirmieji jėzuitai į Lietuvą atvyko dar anksčiau – jau 1555 m. Nuo 1569 metų įsikūrę Lietuvoje, 1570 m. įsteigė kolegiją, o už devynerių metų – universitetą. Jėzuitų provincija įkurta 1568 m.

Panašią parodą, kuri praėjusį penktadienį buvo atidaryta Čiurlionio galerijoje, beveik pusę metų galima buvo aplankyti ir Lietuvos nacionaliniame muziejuje Vilniuje. „Baltic Jesuit Advancement Project“ padėjėja Paulauskienė, padėjusi atvežti ir surengti parodą Amerikoje, sakė, jog ruošiant parodą jos kuratorė dr. Neringa Markauskaitė važinėjo po visą Lietuvą ir žiūrėjo, ką galima vertingiausio surasti, pasiskolinti. Tad eksponatai į Lietuvos nacionalinį

muziejų buvo suvežti iš visos Lietuvos. Ir net paveikslas „Popiežius Grigalius XIII steigia seminarijas ir kolegijas Europoje ir už jos ribų“, pasiskolintas iš Romos Popiežiškojo Grigaliaus universiteto, tiesa, nors ir su vargais, bet valandą prieš parodos atidarymą atkeliavo.

Kun. Lionginas sakė, jog tokia paroda, toks istorinis, meninis žvilgsnis per tapybą, liaudies kūrybą ir knygas yra pirmas toks bandymas pažvelgti į jėzuitų veiklą. Jėzuitai yra labai dėkingi Lietuvos nacionaliniam muziejui, ypač jo direktorei dr. Birutei Kulnytei, kuri labai geranoriškai ir su dideliu pasišventimu tą parodą ruošė.

Kaip dalis Lietuvoje veikusios parodos š. m. spalio viduryje Vilniuje įvyko ir tarptautinė mokslinė konferencija, kurioje dalyvavo mokslininkai iš Italijos, Lenkijos, Vokietijos, Baltarusijos, Latvijos ir Lietuvos. Dviejų dienų konferencijoje kalbėta apie jėzuitų provincijos išikūrimą, narių išlikimą uždarius draugiją, apie atsikirus jėzuitus, jėzuitų pastatų architektūrą.

Žmonių parama nuėjo geru keliu

Parodą „Lietuvos jėzuitų provincijai – 400 metų“ čia, Amerikoje, surengė „Baltic Jesuit Advancement Project“ (BJAP), įsikūręs Ateitininkų namuose, Lemont, IL. Prieš ketverius metus šioje organizacijoje pradėjusi dirbti Paulauskienė sakė, jog BJAP buvo įkurtas maždaug prieš 12–13 metų. Tada Lietuvai atgavus nepriklausomybę, buvo atkurtos jėzuitų gimnazijos ir reikėjo daug lėšų

Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolas Aldonas Gudaitis, SJ (d.) susitikime su Čikagos visuomene Lemonte.

Dainos Čyvienės nuotr.

jas atstatyti. Pinigų reikėjo ne tik prastos būklės pastatams, bet ir kuriant naują švietimo programą.

Tad pagrindinis BJAP tikslas buvo ir yra atkurti jėzuitų gimnazijas, kurios stotasi ant kojų ir jau pasiekė puikių rezultatų – kiekvienais metais laikosi geriausių Lietuvos gimnazijų dešimtukuose. „Tie žmonės, kurie aukoja ir remia jas, tikrai gali džiaugtis, kad jų parama nuėjo geru keliu“, – sakė Paulauskienė. Kasmet jėzuitų gimnazijos Vilniuje ir Kaune moko daugiau nei 700 mokinių. Provincijolas sakė, jog norinčių stoti kiekvienais metais daugėja, bet apgailestavo, kad ne visus gali priimti, tiesa, pasirenkami patys geriausi, stipriausi, tiek mokslu, tiek savo dvasia vaikai.

Kauno gimnazija bando plėstis: sutvarkyti aplinkui esančius pastatus ir juos pritaikyti klasioms ir kabinetams, o dar vėliau galbūt statyti universalų sporto kompleksą, kurio Kauno gimnazija šiuo metu neturi. Vilniaus jėzuitų gimnazija yra šiek tiek geriau apsirūpinusi. Vienų rėmėjų – Amerikos išeivių šeimos – paramos dėka ši gimnazija jau turi didžiulę modernią salę, kurią gali naudoti ne tik patys gimnazijos mokiniai ir mokytojai, bet ir kitos organizacijos. Štai ir Čikagos „Lituanicos“ sporto klubas, kai buvo nuvažiavęs į Lietuvą, žaidė ten, – sakė BJAP padėjėja. Tačiau Vilniaus gimnazija turi kitą problemą – ji neturi kur plėstis.

BJAP apima ir Ameriką, ir Kanadą. Europoje lėšų paieška rūpinasi plėtos darbuotojai, dirbantys pačiose gimnazijose. Paulauskienė pasidžiaugė, jog aktyvių rėmėjų yra ir Australijoje. „Smagu, kad jėzuitų švietimo darbai turi paramą visuose žemynuose“, – džiaugėsi BJAP padėjėja.

Dalyvauta ir XIV Mokslo ir kūrybos simpoziume

Taip išėjo, kad tėvų jėzuitų viešnagė sutapo su XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumu, kuriame pranešimą skaitė ir kun. Virbalas. Jis sakė, jog jam buvo įdomu pamatyti tokį didelį lietuvių sambūrį, matyti tokį didelį žmonių susidomėjimą. Sesijoje apie lietuvių dvasinį paveldą kun. Virbalas aptarė Katalikų Bažnyčios padėtį po sovietmečio ir Bažnyčios laukiančius iššūkius. Bažnyčiai išėjus ir pogrindžio, atsirado

daug veiklos sričių: reikėjo kurti organizacijas, centrus, pvz., jaunimo, šeimos pastoracinius centrus, „Caritą“, tiek bendrauti ir bendradarbiauti su visuomene, su Vyriausybe, tiek bendrai pristatyti savo veiklą kitokiu būdu. „Tai labai įvairialypė veikla, – sakė jėzuitas, – todėl vienprasmiskai negali įvertinti. Vieni projektai pavykę, kiti – ne tokie vykę.“ Pvz., neišilaikė katalikiška spauda, išimtis tik „Artuma“, kuri šiuo metu gal ir neblogai atstovauja ne tik šeimos klausimams, bet ir stengiasi daugiau nišų užpildyti.

Savo pranešime simpoziume kun. Virbalas aptarė ir vienuolijas bei jų bendruomenes, kurios sovietmečiu buvo visiškai uždraustos ir veikė tik pogrindyje. Atsikūrus Lietuvos nepriklausomybei ir vienuolijos pradėjo bendruomeninį gyvenimą, atnaujino savo ryšius su broliais ir seserimis užsienyje. Pašnekovo nuomone, šiuo metu vienuolijos gražiai papildė religinį gyvenimą Lietuvoje. Pvz., švietimo srityje iš penkių privačių katalikiškų gimnazijų keturios yra išikūrusios vienuolijoje. O ir kitose srityse, ypač dvasingumo, įvairių rekolekcijų kursų organizavime tai daugiausia daro vienuolijos. „Auga žmonių susidomėjimas rekolekcijomis, atsiranda vis daugiau, kurie norėtų dalyvauti jose, todėl reikia jau iš anksto užsirašyti, – sakė jėzuitas. – Tad pasauliečių aktyvumas tikrai yra padidėjęs.“

Aktyvesnio gyvenimo jau čia, Amerikoje, siekia ir keletas šiuo metu Čikagoje ir jos apylinkėse besimokančių ar dirbančių buvusių jėzuitų gimnazijų mokinių. Paulauskienės teigimu, jie pasižymi aktyvumu: baigę jėzuitų gimnaziją, yra aktyvūs ir gyvenime, nori kažką veikti. Štai vienas buvęs Vilniaus jėzuitų gimnazijos mokinys šiuo metu su kitais kolegomis advokatais bando Čikagoje įkurti lietuvių advokatų draugiją. BJAP darbuotojos pastebėjimu, kartais žmonės gal ir norėtų prisidėti, bet nežino kaip, kur. Jėzuitų ir kitos katalikiškos gimnazijos, mokydamos vaikus nesavanaudiškai kažką duoti, parodo, kaip teisingai tą daryti. Vaikai nuo mažų dienų mokosi atlikti socialinį darbą, tarnauti kitiems, aplinkiniams, o vėliau patys organizuoja, moko tą daryti kitus. Provincijolas Gudaitis džiaugėsi, jog užuomazgų padėti kitiems, dirbti savanorišką darbą jau yra.

Vilniuje vyko antroji lituanistikos (baltistikos) centrų konferencija

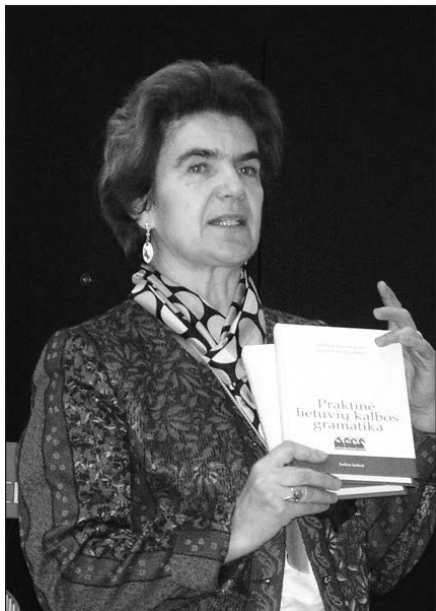
DAIVA LITVINSKAITĖ

Lapkričio 19–21 dienomis Vilniuje vyko užsienio valstybių universitetų lituanistikos (baltistikos) centrų lietuvių kalbos dėstytojų ir studentų konferencija „Lietuvių kalbos dėstyto ir lituanistikos tyrimų naujovės pasitinkant Lietuvos vardo tūkstantmeči“. Tai jau antroji tokio pobūdžio konferencija, kurią rengia Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vyriausybės (TMID).

„Sveiki atvykę į šeimos susirinkimą“ – tokiais šiltais žodžiais krentant Vilniuje pirmajam sniegui konferencijos dalyvius pasveikino renginio organizatoriai: TMID, Vilniaus universiteto, Lietuvių kalbos, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto darbuotojai. Iš tiesų, džiugu buvo matyti pilną auditoriją žmonių, suvažiavusių net iš 11 pasaulio valstybių, kuriuos vienija bendras tikslas – lietuvių kalbos ir kultūros ugdymas. Į konferenciją šiemet atvyko 19 dėstytojų, atstovaujančių 18 lituanistikos (baltistikos) centrų ir 23 studentai iš 11 užsienio lituanistikos (baltistikos) centrų, taip pat Lietuvos universitetų dėstytojai bei kitų mokslo institucijų atstovai. Šiame renginyje dalyvavo ir University of Illinois at Chicago PLB Lituanistinės katedros profesorius Giedrius Subačius ir šio straipsnio autorė.

Po atidarymo žodžio ir sveikinimų Vida Bagdonavičienė supažindino klausytojus su TMID veiklos gairėmis ir perspektyvomis, apžvelgė lituanistikos (baltistikos) institutų veiklą bei pasidžiaugė jų laimėjimais. Toliau jau istorinę dilemą sprendė prof. Alfredas Bumblauskas, įtikinęs auditoriją, kad turime kalbėti ne apie Lietuvos vardo, bet Lietuvos tūkstantmečio minėjimą. Tą dieną dar buvo pristatyta knyga „Bendrieji Europos kalbų mokymo, mokymosi ir vertinimo metmenys“, kalbėta apie lietuvių kalbos kaip svetimosios testus, kuriuos negimtakai studentai privalo išlaikyti, jeigu nori studijuoti Lietuvos universitetuose. Patiriami mokant svetimąliu studentus lietuvių kalbos dalijosi Vilniaus universiteto dėstytoja Virginija Stumbrienė.

Antroji diena buvo skirta daugiausia naujų leidinių, lietuvių kalbos

Meilutė Ramonienė pristato naują perleistą „Praktinės lietuvių kalbos gramatikos“ knygą lietuvių ir anglų kalba.

Konferencijoje dalyvavo dėstytojai ir studentai iš vienuolikos pasaulio valstybių.

Nuotr. D. Litvinskaitės

kirčiavimo treniruoklio pristatymui. Daug diskusijų sukėlė Ingos Hilbig paskaita apie Lietuvoje besimokančių užsienio studentų sociokultūrinę partitį. Apibendrinama atliktą apklausą prelegentė teigė, kad užsieniečiams studentams sunkiausia Lietuvoje yra lietuvių kalba, nedraugiški, nepaslaugūs žmonės ir skirtingas jų mentalitetas. Labai svarbus mokytojo vaidmuo, jis turėtų padėti įveikti sociokultūrinę šoką. Buvo skaitomos dvi paskaitos apie lietuvių kalbos mokymo programą ir lietuvių sklaidą užsienio universitetuose. Jas skaitė Tasmanijos universiteto Australijoje prof. Algimantas Taškūnas ir dr. Rimas Žilinskas iš University of Washington, Seattle.

Antrosios konferencijos dienos popietę konferencijos dalyviai sveičiavosi Lietuvių literatūros ir tautosakos institute. Ten buvo supažindinti su instituto veikla bei pastatų ansamblio (Vileišių rūmų) istorija. Vakare, pasiskirstę grupelėmis, dėstytojai ir studentai dalyvavo edukacinėse programėlėse: vieni mokėsi groti, kiti – užkalbėjimo meno, tretieji dainavo. Vėliau pristatė savo programas vieni kitiems, klausėsi nuostabaus sutartinėlių koncerto.

Trečiąją dieną literatūrologė Audinga Peluritytė-Tikuišienė kalbėjo apie naujausias lietuvių literatūros tendencijas ir kritikos padėtį. Lietuvos sociolingvistikos ir kalbų politikos temomis kalbėjo Meilutė Ramonienė, Irena Smetonienė ir Laima Kalėdienė. Naujausius baltistinius tyrimus Karolio universitete Čekijoje pristatė Ilja Lemeškinas.

Konferencijoje dalyvaujantys studentai didelę dalį paskaitų klausė kartu su dėstytojais, tačiau jiems buvo pasiūlyta ir kitokia veikla. Jie buvo pakviesti apsilankyti Vilniaus universitete, dalyvauti paskaitose ir lietuvių kalbos pratybose, taip pat susipažinti su Filologijos fakulteto Studentų mokslo draugija.

Konferencijai pasibaigus organizatoriai ir dalyviai aptarė tokio renginio svarbą ir ateities perspektyvas. Buvo žadama, jog tokio pobūdžio renginiai nenutrūks, konferencija bus rengiama ir kitais metais. Todėl belieka palinkėti, kad graži pradžia virstų ilgamete tradicija.

NUOMONĖ

Br. Nainio raudos

STASĖ SEMĖNIENĖ

Tiesiog apstulbino Broniaus Nainio laiškas „Draugo“ 100 metų sukaktuvės (lapkričio 19 d.) „Nuomonės“ skyriuje. Redakcijos pavadintas „apmąstymai“, tiksliau tiktų jį apibūdinti „pasvaičiojimais“, ko redakcija diplomatiškai bei labai teisingai išvengė.

Jau pati pradžia – įžanga per visą skiltį ir dar su trupučiu, paties autoriaus pavadina „pasaka“, buvo gerokai per ilgą – nebe naujokui spaudos darbuotojui. Neįtikėtina – jo „nuomonė“ net per 3 puslapius nuskambėjo begaliniu savęs galesčiu, niekieno neįvertinančių jo „nuopelnų“, o, svarbiausia, atmetu jo pasiūlymu parašyti 30 psl. „Draugo“ istoriją per 2 metus leidinį, kurio redagavimas dabar užbaigtas (o jis siūlėsi didesnei darbo daliai įpusėjus – nelikus pilniems vieneriems metams iki pačios „Draugo“ sukakties).

Nainys pasisako apie „Draugo“ istorijos ratą – „buvau, o gal dar ir tebesu įsuktas“... Seniai nebe! Kaip galima taip neteisingai teigti, kai pats Nainys laišku skyriuje (dar vyr. redaktorei Danutei Bindokienei esant) viešai ir griežtai pareiškė niekad nerašysiąs į „Draugą“ ir vargiai ar jį daugiau prenumeruosiąs?

Karčiai, kandžiai bei piktai, net porą kartų pavadino būsimą leidinį „kratiniu“, visiškai nepauostęs dar jo turinio kvapo... Tačiau tai ne naujiena – Br. Nainys įprastai viską mato pilkai ar juodai, tik jau ne tikrom spalvom. Ir žmogau, svarstai pats sau, kaip žmonės neturi „sarmatos“, jei ne jie daro, tai kito žmogaus darbą ar kūrybą visai nuvertinti – suniekinti žemiau nulio. Tarsi jie patys bandytų pralįsti pro užrakto skylutę.

Paniekinančiai metęs leidinio sudarytojai – „apie leidinį besikrapštantieji“, Nainys vėl pakartotinai save pristato „Draugo“ rėmėju su „gal tūkstančiu ar daugiau ‘Drauge’ iš-

spausdintų rašinių, apie pusantro šimto vedamųjų...“ Tie Nainio skaičiai – pernelyg astronominiai jis turėtų juos geriau patikrinti – paskaičiuoti. Paskutiniu metu jo pažadėti vedamieji nepasižymėjo gausumu (jam porą kartų sustreikavus nerašė, o, pagaliau, ir visai nuščiuvu, nutilo). Beje, ar jis tikrai rėmė pagalbos reikalingą „Draugą“? Ar Nainys nereikalavo už savo straipsnius atlyginimo? Tokiam „patriotui“, visuomenės veikėjui, „už lietuvių galvą guldančiam“, spaudos „rėmėjui“, kaip Br. Nainys, kurio ne tik pareiga, bet ir prievolė remti šimtametį dienraštį, jam gerokai ne dėl savo kaltės sušlubavus, bet jo tikriems geradariams – mecenatams, rėmėjams, prenumeratoriams vis daugiau bei dažniau skrendant Anapilin, būtų labai smalsu bei įdomu išgirsti, kokį gi įnašą – sumą Nainys „Draugui“ skyrė?!

Nepaisant Nainio trukdymo, leidinio nuvertinimo bei jo raudų, leidinys virsta knyga su daugel bendradarbių ir pačios knygos rėmimu. Autorai – rėmėjai (jų pavardės bus įrašytos knygoje) jau sunėšė 8,000 dol. Knygos prenumerata 35 dol. (išspausdinta bus brangiau). Marija Remienė kruopščiai, kantriai ir atsidėjus ieško daugiau mecenatų knygai išleisti. Artėjančių šv. Kalėdų bei 100 m. gimtadienio proga mes visi skaitytojai turėtume suteikti „Draugui“ tą sykį gyvenime, jo didžiai užsitarnautą dovaną – paremti tą knygą.

Linkėtina leidinio sumanytojaisudarytojais Marijai Remienei ir leidinio redaktorei Audronei V. Škiudaičiai kantrybės ir sėkmės užbaigti sunkų, istorinį, atsakingą ir labai garbingą darbą! Raudotojų kaišiojami pagaliai po ratais neapvers gerai riedančio vežimo!

Kai kurie skaitytojai (ne vienas ir ne du) mano, kad Br. Nainys turėtų viešai atsiprašyti Marijos Remienės už jos gero vardo dergimą.

JBANC Joint Baltic American National Committee

Lietuviškas filmas atkeliavo į Vakarus

(Iš k.) Lietuvos ambasadorius Washington, DC Audrius Brūzga, filmo režisierius Kenneth Gumbert, filmo autorius David O'Rourke ir Komunizmo aukų memorialo fondo pirmininkas Lee Edwards. **JBANC** nuotr.

Washington, DC, gruodžio 10 d. (JBANC) – 1999 m. tėvui David O'Rourke gimė sumanymas, šiandien jis – tikrovė: matoma, girdima, nagrinėjama ir vertinama, pasakojanti reikšmingą Lietuvos istorijos atkarpą. Gruodžio 8 d. „Heritage Foundation“ pristatytas amerikiečių sukurtas filmas „Red Terror on the Amber Coast“.

Lietuvos ambasadorius Washington, DC Audrius Brūzga, sveikindamas projekto įgyvendinimą ir dėkodamas filmo kūrėjams, pastebėjo, kad Baltijos šalių istorija II Pasaulinio karo metu ir pokario laikotarpiu vis dar mažai kam žinoma. „Ne kartą esu girdėjęs nuoširdžią žmonių nuostabą: nežinojome, kad jūs esate. Manėme, kad ten Rusija“, – sakė ambasadorius. Jo nuomone, filmas „Red Terror on the Amber Coast“ angliškai kalbančiai auditorijai pristato vieną dramatiškiausių Lietuvos istorijos laikotarpių, t. y. kovą dėl išlikimo visuotiniame konflikte dėl valdžios pasaulyje.

60 min. trunkančio filmo ašis –

Lietuvos okupacija: 50 metų (1939–1993) trukusi kolektyvizacija, Sovietinė santvarka ir bandymas sukurti atskirą, vienos partijos valdomą socialinę klasę. Nuoširdūs žmonių pasakojimai sustiprina filmo turinį ir sukuria nepakartojamą filmo aurą. Trėmimas į Sibirą, žeminimas, niekinimas, suėmimas, kalėjimas, nektis, badas ir speigas, – daugeliui paliko geliantį skausmą, o galbūt – neapykantą. Galiausiai bandoma atsakyti į klausimą, ar galima už tai atleisti...

Filmo pabaigoje patirtais išpūdziais mielai dalijosi vakaro šeimininkas Lee Edwards, konservatyvių idėjų šalininkas ir Komunizmo aukų memorialo fondo pirmininkas (Victims of Communism Memorial Foundation – VOCMF). Filmo autoriai – tėvas David O'Rourke ir jo kolega Kenneth Gumbert – apžvelgė kūrybinio proceso kelią ir jame išgyventą patirtį, atsakė į žiūrovų klausimus. Ne vienas, atvykęs į filmo pristatymą, turėjo galimybę asmeniškai susipažinti ir šnektelti su garbingais svečiais.

Buvusi Vyriausybė paliko milijardines skolas

Atkelta iš 1 psl.

Socialinės apsaugos ir darbo ministro Rimanto Jono Dagio teigimu, vėluoja išmokos socialinės rūpybos sektoriui, įstrigo pašalpų mokėjimas. „P pinigų nėra“, – sakė jis ir pridūrė, jog jei artimiausiu metu nebus rasta lėšų, kils nemažai problemų. Darbo birža esą jau išnaudojo metų lėšas ir dabar yra finansuojama avansu iš „Sodros“ biudžeto.

Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė teigė radusi per 150 mln. Lt neapmokėtų sąskaitų. „Darbuotojai negauna pinigų, yra išisko-

linimų tiekėjams, problemų su 'Sodros' įmokomis“, – vardijo ji.

Tuo tarpu sveikatos apsaugos ministro Algio Čapluko gautas „palkimas“ – 43 mln. Lt. neapmokėtų sąskaitų. Vėluojama pervesti lėšas ligonių kasoms, „Sodrai“. Mokejimus ministerija, pasinaudojama įstatyme numatyta galimybe, atideda mėnesiui.

Kaip žinoma, valstybei nesurenkant visų planuotų pajamų į biudžetą, pastarosiomis dienomis buvo vėluojama išmokėti algas valstybės tarnautojams ir mokytojams, bedarbio pašalpas, vaiko pinigus.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė – apie TMID

Atkelta iš 1 psl. lietuvių reikalais besirūpinantį departamentą, tiesiogiai pavaldų Vyriausybei, o tautinių mažumų reikalus pavesti tvarkyti Kultūros arba Vidaus reikalų ministerijai.

Patvirtintoje naujosios LR Vyriausybės programoje 13 str. teigiama, kad „iki 2009 m. birželio 1 d. panaikinsime Tautinių mažumų ir išeivijos reikalų departamentą prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, išeivijos reikalų koordinavimą perduodami Užsienio reikalų ministerijai ir Tautinių mažumų reikalų koordinavimą – Kultūros ministerijai“.

PLB valdyba tikisi, kad, nepaisant Vyriausybės programoje jau įrašytos nuostatos, artimiausiu metu pavyks nuodugnai šį klausimą aptarti ir surasti patį geriausią sprendimą, kuris veiksmingai leis stiprinti Lietuvos ir užsienyje gyvenančių lietuvių ryšius.

Mirė rašytojas Vytautas Petkevičius

Vilnius, gruodžio 11 d. (ELTA) – Eidamas 79-uosius metus ligoninėje mirė rašytojas Vytautas Petkevičius.

Prozininkas, publicistas, dramaturgas V. Petkevičius gimė 1930 m. Kaune. 1949 m. įstojo į tuometinio Kauno valstybinio universiteto Statybos fakultetą. 1953 m. perėjo į Maskvos Lomonosov vardo universitetą, kurio Istorijos fakultetą baigė 1960 m. Buvo laikraščio „Tiesa“ korespondentas, 1968–1970 m. – Lietuvos rašytojų sąjungos patarėjas. 1988 m. buvo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės, Sąjūdžio Seimo ir Tarybos narys, vėliau dalyvavo politiniame gyvenime.

Kūrybinį rašytojo kelią V. Petkevičius pradėjo 1950 m., savo kūrinius karo ir pokario temomis spausdino spaudoje. Nuo 1959 m. buvo Lietuvos rašytojų sąjungos narys.

V. Petkevičius parašė daugiau kaip 30 knygų suaugusiems ir vaikams, jos išverstos į 22 kalbas. Ypač didelės sėkmės sulaukė V. Petkevičiaus knygos vaikams ir paaugliams. Už kūrinius vaikams 1970 m. rašytojas apdovanotas valstybine premija.

V. Petkevičius rašė ir apybraižas, esė, pagal jo scenarijus sukurti keli kino filmai, rašytojas buvo kelių tarptautinių rašytojų organizacijų narys.

Pastaraisiais metais dėl savo publicistikos knygos „Durnių laivas“ rašytojas bylinėjosi su architekto Vytauto Žemkalnio palikuonimis.

Rašytojas paliko žmoną Raisą, dukrą Liudmilą, sūnus Vytautą ir Petrą.

A. a. rašytojas Vytautas Petkevičius. **Vladimiro Gulevičiaus (ELTA)** nuotr.

Pasienio gyventojams – bevizis sienos kirtimas

Vilnius, gruodžio 11 d. (Balsas.lt) – Kitais metais pasienio gyventojai sieną su Rusija bei Baltarusiją tikriausiai galės kirsti be vizų.

Užsienio reikalų komitete (URK) buvo pateikta informacija dėl derybų su Rusija ir Baltarusija, siekiant supaprastinti pasienio gyventojų judėjimą, eigos.

Kaip sakė URK pirmininko pavaduotojas Justinas Karosas, tikimasi, kad laisvo judėjimo režimas pasienio gyventojams išgalios jau kitų metų pirmoje pusėje.

Kaip praneša Užsienio reikalų ministerija (URM), toks režimas leis pasienio gyventojams, gyvenantiems iki 30–50 kilometrų atstumu nuo sienos, lankytis kaimyninės valstybės pasienio regione be vizų, su specialiais ilgalaikiais leidimais. Toks leidimas pasienio gyventojui būtų išduo-

damas 5 metams.

Taip pat Lietuva sieks Europos Sąjungos (ES) šalių pritarimo vizų režimo supaprastinimui Baltarusijos piliečiams. Lietuva siūlys ES nustatyti Baltarusijos piliečiams panašias vizų išdavimo sąlygas į tas, kurios jau taikomos atitinkamuose ES susitarimuose su Rusija, Ukraina ir Moldova bei bus taikomos su Gruzija. Greta vizų išdavimo tvarkos lengvatų verslininkams, kultūros ir sporto renginių dalyviams bei kitoms asmenų grupėms šiuose susitarimuose numatomas nuo 60 iki 35 eurų sumažintas konsulinis mokestis už vizas visiems piliečiams.

Lietuva turi dvi sausumos sienas su ne ES priklausančiomis valstybėmis – Baltarusija bei Rusija, Kaliningrado sritimi.

Dujotiekio statybų nepristabdo net ekonominė krizė

Vilnius, gruodžio 11 d. (Balsas.lt) – Didžiojo „Gazprom“ projekto – dujotiekio „Nord Stream“ tiesimo Baltijos jūra – nepristabdė net prasidėjusi ekonominė krizė.

Nors šio dujotiekio tiesimas sukėlė kai kurių Europos Sąjungos (ES) valstybių, bijančių, kad Rusija ir Vokietija visiškai neperimtų šio projekto kontrolės, nepasitenkinimą, darbai vyksta labai sparčiai. Įtakos neturėjo ir tai, kad Lenkijos prezidentas Lech Kaczynski projektą išvadino naujuoju Ribentrop-Molotov paktu, o smerkdamas buvusio Vokietijos kanclerio Gerhard Schroeder paskyrimą vienu iš projekto vadovų Lenkija ir Baltijos šalys priminė, kad Baltijos jūra priklauso ir joms. Estijos prezidentas Toomas Ilves taip pat išsakė savo nuomonę, teigdamas, kad šiuo atveju gamtiniai išteklių naudojami tam, kad būtų sukompromituota Europa, ir pavadinu dujotiekio tiesimą „politikos šrioderizacija“.

Dujotiekio maršrutas eina per Suomijai priklausančią jūros dalį, esančią už 2 km nuo Estijos ir Švedijos teritorinių vandenų. Kad nurašintų protestuojančias valstybes ir greičiau būtų įvertintas šio projekto poveikis aplinkai, dujotiekiiui „Nord Stream“ tiesti sudarytas susivienijimas pasikvietė į pagalbą ir buvusį Suomijos premjerą Paaavo Lipponen. Jo nuomone, dujotiekis užtikrins ES patikimą energijos šaltinį.

Kaip sakė susivienijime atsakingas už tarptautinius ryšius šveicaras Sebastian Sass, dabar Švedija ir Suomija aiškinasi, kokios gali būti šio projekto pasekmės aplinkai. Jis tikisi, kad Baltijos valstybes nurašins jų parengta ataskaita.

Projekto vadovai tvirtina, kad dujotiekio tiesimo darbai vyksta sėkmingai ir kad jiems užteks anksčiau numatyto biudžeto, iš kurio 50 proc. lėšų jau panaudota, o likusius 50 proc. ketinama gauti paėmus kreditą.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JT žmogaus teisių deklaracijai sukako 60

Naująją deklaraciją prieš 60 metų patvirtino 58 šalys, gyvai menančios Antrojo pasaulinio karo žiaurumus. **SCANPIX** nuotr.

Paryžius, gruodžio 11 d. (AFP/BNS) – Jungtinės Tautos (JT) prieš 60 metų apibrėžė esmines žmogaus teises, o aktyvistai trečiadienį reikalavo imtis veiksmų, kad būtų užkirstas kelias didžiausiems šių principų pažeidimams.

Kai kuriems Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 60 metų jubiliejus tapo proga paminėti didelius pasiekimus šios srityje, tačiau kai kuriose šalyse, tokiose kaip Kinija, Zimbabvė ir Graikija, taip pat girdėjosi piktybų balsų.

„Tikiuosi, kad mes veiksime vykdydami mūsų kolektyvinius įsipareigojimus užtikrinti teises, puoselėjamas Visuotinėje deklaracijoje“, – šia proga sakė JT generalinis sekretorius Ban Ki-moon.

JT Generalinė Asamblėja, vienišanti 192 šalis, šią sukaktį paminėjo įteikdama 2008 m. JT premiją žmogaus teisių srityje keliems asmenims, taip pat – nevyriausybinei žmogaus teisių organizacijai „Human Rights Watch“.

Šiose iškilmėse buvo pagerbta buvusi JT žmogaus teisių komisarė Louise Arbour iš Kanados ir buvęs JAV teisingumo ministras Ramsey Clark. Daktaras Denis Muekege buvo apdovanotas už milžiniškas pastangas teikiant pagalbą lytinį ir fizinį smurtą patyrusioms moterims Kongo Demokratinėje Respublikoje.

Premiją taip pat pelnė daktarė Carolyn Gomes, Jamaikos visuomeninės organizacijos „Jamaicans For Justice“ vykdančioji direktorė. Premija po mirties skirta buvusiam Pakis-

tano premjerei Benazir Bhutto, pernai nužudytai pasienio mieste Ravalpindyje, taip pat 2005 m. nužudytai iš JAV kilusiai seseriai Dorothy Stang, ištikimai Brazilijos Amazonės regiono neturtingųjų žmonių gynėjai ir aplinkosaugos aktyvistei, kurią nužudyti anksčiau buvo grasinę miškų kirtėjai ir žemvaldžiai.

Po skaudžios Antrojo pasaulinio karo patirties Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje surašyti principai sukūrė šiuolaikinę žmogiškojo orumo sampratą ir tapo pagrindu vėliau priimtoms tarptautinėms žmogaus teisių konvencijoms.

Neįpareigojanti deklaracija, kurią sudaro 30 punktų, buvo parašyta remiantis 1789 m. Prancūzijoje paskelbta Žmogaus teisių deklaracija ir 1776 m. JAV Nepriklausomybės deklaracija. Naująją deklaraciją iškart patvirtino 58 šalys, gyvai menančios Antrojo pasaulinio karo žiaurumus.

„Pesimistai sako, kad reikalai nuolat blogėja, kad pasaulis tapo siaubingas, tačiau per 60 metų dar niekada nebuvo pasiekta tokia didelė pažanga“, – sakė Holokaustą išgyvenęs 90 metų S. Hessel, primindamas šių metų JAV prezidento rinkimus, kai į šias pareigas pirmąkart buvo išrinktas juodaodis – Barack Obama.

„Mes sukūrėme vieną Europą, atsikratėme apartheido, sugriovėme Sovietų Sąjungą ir jos gulagus, įkūrėme Tarptautinį baudžiamąjį teismą, kuris teisia piktadarius valstybių vadovus“, – pridūrė S. Hessel, kuris prisidėjo rengiant žmogaus teisių deklaraciją.

M. Ahtisaari įteikta Nobelio taikos premija

Oslas, gruodžio 10 d. (AFP/BNS) – Nobelio taikos premijos laureatas Martti Ahtisaari priimdama 2008 m. Nobelio taikos premiją pareiškė, kad visus konfliktus galima išspręsti ir paragino JAV išrinktąjį prezidentą Barack Obama po inauguracijos stengtis, kad Artimuosiuose Rytuose įsivyratų taika.

„Ahtisaari veiklos mastas ir užmojis beveik neįtikėtini“, – prieš įteikdamas buvusiam Suomijos prezidentui Nobelio aukso medalį, diplomą ir 10 mln. Švedijos kronų (3,3 mln. litų) sakė komiteto pirmininkas Ole Danbolt Mjoeso.

Veteranas taikos tarpininkas per pastaruosius 30 metų padėjo išspręsti

konfliktus tokiuose neramiuose regionuose kaip Indonezija, Namibija, Šiaurės Airija ir Balkanai.

Europoje šis suomis suvaidino svarbų vaidmenį 1999 m. nutraukiant karo veiksmus nuo Serbijos atskilusiam Kosove, o vėliau jis tarpininkavo, kad Belgradas ir Priština susitartų dėl provincijos statuso, de ja, nesėkmingai. Per spaudos konferenciją Norvegijos sostinėje M. Ahtisaari sakė manąs, jog Kosovo nepriklausomybė „nepanaikinama“.

M. Ahtisaari kalbėjo ir apie pasaulinę ekonomikos krizę bei perspėjo, kad ji dar labiau įtvirtina nelygybę, kuri, savo ruožtu, gimdo konfliktus.

EUROPA

ATĖNAI

Jaunuolių ir policijos susirėmimai Atėnų centre tęsiasi, o dviem policijos pareigūnams pateikti kaltinimai dėl paauglio nužudymo, kuris šalyje sukėlė neramumų bangą. Graikijoje paskelbtas anksčiau planuotas visuotinis streikas, kuris dar labiau susilpnino vyriausybės padėtį. Nors premjeras pažadėjo atkurti tvarką, demonstrantai tebekovojo su saugumo pajėgomis prie Graikijos parlamento rūmų. Dėl visuotinio streiko buvo atšaukti lėktuvų skrydžiai, nedirbo bankai, mokyklos ir kai kurios medicinos įstaigos.

KOPENHAGA

Danijos sostinėje surengta demonstracija, kurios dalyviai išreiškė vieningumą su Graikijos riaušiniškais, o prasiveržus smurtui policija sulaukė 32 asmenis, pranešė policija. Į gatves išėjo apie 150 Kopenhagos „pogrindžio“ judėjimo atstovų, kurie mėtė butelius ir indus su dažais į pastatus, policijos automobilius ir pareigūnus.

BRIUSELIS

Belgijoje ketvirtadienį sulaukta 14 asmenų, įtariamų ryšiais su „al-Qaeda“, 3 iš jų galėjo planuoti išpuolius Belgijos teritorijoje, pranešė naujienų agentūra „Belga“. Belgijos nacionalinio transliuotojo RTBF tinklalapis citavo neįvardytus teisėsaugos šaltinius, kurie nurodė, jog sužlugdyto išpuolio taikinyje galėjo būti Europos Sąjungos viršūnių susitikimas, kuris prasidėjo ketvirtadienį.

***

Airija priartėjo prie savo įsipareigojimų Europos Sąjungos (ES) teisėjimo ir kitais metais rengiasi vėl pateikti Reformų sutartį rinkėjams, gavusi pagrindines garantijas. Šis sprendimas, jeigu jam bus pritarta ES viršūnių susitikime, suteiks galimybę Lisabonos sutarčiai įsigaliooti kitų metų pabaigoje, taip užbaigiant ilgai trukusį neaiškumo laikotarpį.

VARŠUVA

Tibeto dvasinis vadovas Dalai Lama kalbėdamas lenkų parlamentarams pakvietė pasaulio bendruomenę padėti Kinijai prisijungti prie demokratinio pasaulio. Oficialiai Lenkijos parlamente besilankantis Dalai Lama savo kalboje taip pat kvietė Lenkiją ir kitas ES šalis tapti gyvenančių Kinijoje tibetiečių teisų gynėjais.

RUSIJA

MASKVA

Maskvos centre įgriuvus perdangoms šešių aukštų name, žuvo mažiausiai 4 žmonės, pranešė Rusijos nepaprastųjų padėčių ministerija. Pasak pareigūnų, dar 2 darbininkai gali būti po sugriuvusio namo, kuris buvo pripažintas avariniu dar prieš 3 metus ir kuriame vyko remonto darbai, griuvėsiais. Iškelta baudžiamoji byla dėl saugumo technikos taisyklių pažeidimo atliekant statybos darbus.

AZIJA

DELIS

Indija atmetė galimybę imtis karinių veiksmų prieš Pakistaną reaguojant į kruvinus išpuolius Mumbajuje, tačiau pavadino kaimyninę šalį šių išpuolių „epicentru“. Užsienio reikalų ministras nurodė, jog „išpuolius Mumbajuje kontroliavo asmenys Pakistane“.

MUMBAJUS

Per išpuolius Mumbajuje vienintelio nenukauto kovotojo kardomasis kalinimas pratęstas, naujienų agentūrai AFP pranešė aukštas Indijos policijos pareigūnas. Pasak policijos, Mohammed Ajmal Amir Iman bus pateikta keletas kaltinimų, tarp jų – dėl karo veiksmų prieš šalį, nužudymo, pasikėsimo nužudyti ir kitų veiksmų pagal ginklų ir sprogstamųjų medžiagų įstatymą.

KANDAHARAS

JAV gynybos sekretorius Robert Gates atvyko į Afganistaną, kuriame ketinama sustiprinti jo šalies pajėgas, kovojančias su vis aktyviau veikiančiais sukilėliais. R. Gates planuoja susitikti su JAV pajėgų vadais.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p> <p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Air Freight</p> <p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p> <p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Trucking</p> <p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Small Packages</p> <p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.</p>	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Kadaise nepasiekiamą svajonę – išsipildė

Kiekvienas žmogus savo gyvenime turi svajonių. Kai kurios išsipildo, kai kurios – ne. Šarūnas Brakauskas nuo mažens mėgo būti prie vandens. Jam paaugus tėvai nusipirko nedidelį burlaivį, ir visa šeima kas savaitgalį praleisdavo buriuojant. Kai suaugo, Brakauskas nusipirko savo burlaivį, ir jau su savo šeima savaitgalius praleisdavo Michigan ežere. Jo svajonė buvo perplaukti burlaiviu Atlanto vandenyną.

Sūnėnas Vyta Kasniūnas irgi turėjo svajonę. Augęs prie Michigan ežero, dažnai buriuodavo su tėvu.

Praėjo daug metų, kol abiejų vyrų svajonės išsipildė. Pereitą rudenį Vyta su žmona Tracy išplaukė iš Chicago su savo burlaiviu „Sunshine daydream“ į Floridą. Praleidę keletą mėnesių ten, toliau plaukė į Bahamus, vėliau – į South Carolina. Pavasarį vėl leidosi į Bahamus, kur turėjo prasidėti abiejų buriotojų kelionė per Atlanto vandenyną.

Taip ir išsiruošė Šarūnas su sūnumi Viktoru, Vyta su savo tėvu Vyta ir ilgą ir nežinomą kelionę. Keturių buriotojų įgula, prisijungusi prie 24 burlaivių grupės, gegužės 21 d. išplaukė iš St. Georges Bahamų salos

su 43 pėdų burlaiviu. Visų jų tikslas buvo pasiekti Horta miestą, esantį Faia saloje (viena iš Azorų salų, atstumas 1,656 jūrmylių).

Įgulos dienotvarkė buvo įtempta: trys keturių valandų sargybos naktį, dvi šešių valandų sargybos diena. Pirmą savaitę buvo gana sunki, oras apsiniaukęs, lietingas, šaltas. Visi rūbai, patalynė buvo sudrėkusi. Bangos – 8–30 pėdų aukščio. Beplaukiant sugedo automatinė vairavimo sistema, todėl reikėjo stovėti prie vairo, neveikė dar keli kiti dalykai. Bet viską pasisekė sutaisyti.

Vieną dieną Viktoras žuvaudamas pagavo didelį paukštį, kurį, žinoma, paleido. Po kelių dienų turėjo laimę pagauti žuvį „Mahi-Mahi“, tad kelios vakarienės buvo karališkos. Nieks kitas neturėjo laimės žuvavime, nors keliems teko matyti banguinius, vieną labai arti burlaivio, išgąsdinusį visus. Visi matė didelius jūros vėžlius.

Po savaitės oras pagerėjo. Buvo saulėta, šilta, vanduo mėlynas. Prieš saulės nusileidimą visai prie laivo vis atplaukdavo delfinai. Viktoras net vieną jų paglostė.

Su kitais burlaiviais kalbėdavosi

Šarūnas Brakauskas prie burlaivio vairo kelionėje per Atlanto vandenyną.

per radiją, nors jų nematė. Vienas nuo kito jie buvo apie kelias mylias ar daugiau.

Kai nebūdavo stipraus vėjo įjungdavo motorą, bet kadangi laive turėjo apskaičiuotą kiekį „degalų“, rei-

kėjo juos taupyti, nes negalėjo pritrūkti jų Atlanto viduryje. Visų ūpas buvo labai geras, naktys pilnos žvaigždžių, dienos saulėtos, šiltos. Nebereikėjo tiek daug rūpintis sargyba, nes plaukimas palengvėjo. Dieną plaukdavo su burėmis, o naktį – su motoru.

Artėjant prie Azorų salų susitiko su keliais laivais, kurių per visą kelionę nematė, tik radiju kalbėjosi. Su vienais susidraugavo dar Bahamų saloje; tai švedai, kurie aplankė Ameriką plaukė namo į Švediją.

Liepos 5 dieną buriotojai pasiekė savo tikslą – Horta uostą Faia saloje. Apie tai, kad atplaukia, reikėjo iš anksto pranešti uosto valdybai. Turėjo pereiti emigracijos punktus. Visą atlikę, prisipylę degalų turėjo susirasti vietą, kur pasistatyti burlaivį. Uoste buvo apie 200 įvairiausių laivų. Tame uoste yra tradicija – kiekvienas laivas, atplaukęs į uostą, palieka savo simbolį. Ant šaligatvio užrašė laivo vardą, įgulos vardus ir datą.

Šarūnas ir Viktoras išskrido į Lisaboną, Portugaliją. Aplankė įdomiausias miesto vietas, po kelių dienų išskrido namo į Chicago. Nors kelionė buvo labai įdomi, džiaugėsi grįžti namo.

Vyta su žmona ir tėvu patraukė toliau per Atlanto vandenyną į Portugaliją – iki jos apie 1,000 jūrmylių. Pasiekę ją tėvas Vyta išskrido namo, o Vyta su Tracy plaukė toliau į Viduržemio jūrą. Aiplaukę visas Viduržemio jūros pakrantes, visų šalių žavingus uostus, grįžo atgal į Atlanto vandenyną ir iš Kanarų salų su dviem iš Amerikos atskridusiais draugais patrauks atgal per Atlanto vandenyną į Bahamus.

V. Brakauskas

Tame uoste yra tradicija – kiekvienas laivas, atplaukęs į uostą, palieka savo simbolį. Ant šaligatvio užrašė laivo vardą, įgulos vardus ir datą. Burlaivio įgula prie savo nupiešto simbolio: Vyta, Vyta, Tracy Kasniūnai, Viktoras, Šarūnas Brakauskai.

SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 pl. Naujesniame name.
Tel. 708-656-6599

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

PINKLĖS

Romanas

Vytautas Čepiauskas

Nr. 10

– Ar tam, vaikelai, mes tave leidom į mokslus, kad pas mus atėjęs žmogus pagalbos nesulauktų, skausmo nesumažintum?

Vincenta, nenorėdama gyventi nesantaikoj su tėvais, ilgą laiką nešė tą jungą, kol vieną dieną nuėjusi į virtuvę pajuto, kad žemė slysta iš po kojų, dar bandė išsikabinti į stalą, į pirmą po ranka pakliuvusį daiktą, bet tik brinkt – ir tyso ant grindų. Išsigandę tėvai puola šen, puola ten, telefono nėra, daktaro taip greitai neprišauksi, pagaliau tėvas neiškentęs šliukšt vandens. Vincenta krūptelėjo, atmerkė akis, šluostėsi veidą, o gimdytojai negali atsistebėti.

– Kaip čia dabar išeina: pati daktarė, o alpsta. Kas tau yr, kas tau yr? – klausia pripuolę, lydi į lovą, ramina.

– Aš irgi žmogus, – guodėsi Vincenta, – man taip pat reikia poilsio, kodėl jūsų pažįstami negali nueiti į ligoninę, ten neblogesni už mane gydytojai dirba. – Tėvas tylėjo, motina susirūpinusi lingavo galva, o kitą dieną grįžusi iš darbo Vincenta, baimingai praveria kambario duris, stovi pasirėmusi į staktą ir netiki savo akimis – nė vienos moterėlės.

Pediatrija jai pradėjo patikti. Vaikų organizmas, skirtingai nuo suaugusiųjų, nesusedėjęs, pilnas gyvybingumo, net jų verksmas nenervina. Vincenta stropiai rinko medžiagą, domėjosi ir skaitė knygas apie vaikų gydymą, važinėjo į konferencijas, stengėsi viską įsisavinti, išidėmėti. Ne kartą girdėjo iš vyresnių kolegų pagyrimo žodžius, ir tai ją kėlė lyg ant sparnų.

Šeštas skyrius

Būdamas Vilniuje Augustinas nuolat galvojo apie Vincentą, mintys it koks žaltys apsvijio smegenis. Dainų šventė neteikė malonumo, o naktimis parbloktas ant menčių, nesugebėjo nuimti apynasrį nuo jį užgriuvusių minčių, net susapnavęs ją buvo. Tačiau dabar atsirado nepasitikėjimas, abejonių rūkas, juk nieko ypatingo neatsitiko, susipažino, pasivaikščiojo, ir viskas. Gal ji turi simpatiją, gal seniau draugauja su kitu, o tas susitikimas buvo tarsi laumžirgio skrydis virš kūdros. Į Dainų šventę tai nevažiavo? Žinoma, jis tada pasielgė kaip atžagareivis, o gal ji taip pat gailisi, pasikarščiavo?

Grįžęs po Dainų šventės, Augustinas vis dažniau ėmė lankytis pas Vincentą. Kitaip negu ankstesni gerbėjai, jis niekada nepasilikdavo nakvoti. Dažniausiai užsukdavo pas ją į namus, vaikščiodavo po sodelį ar suvirtę į hamaką plepėdavo įvairiomis temomis, o jei reikėdavo jos palaukti, eidavo į Tapolo namelį arba, kaip jis pats vadindavo, *tylos salelę*. Čia, pasak jo, su malonumu atitrūkdavo nuo buitės reikalų, nuo visokių negandų ir pasinerdavo į taip mėgstamą stalius darbą. Su būsimu uošviu jiems kalbos niekada nepritrūkdavo. Tapolas vakarais klausydavosi sunkiai prasisunkusio pro geležinę uždangą Amerikos balso, mėgo papolitikuoti, koneveikdavo esamą tvarką. „Tu tik pagalvok, visus *mieruoja* ant vieno *kurpaliaus* – ar tu būtum mūrininkas, grioviakasy ar gydytojas, jiems

visi darbo liaudis, visiems po šaukštą putros. Kažkoks sustabarėjimas. Jokios iniciatyvos, jokio savarankiškumo, ir jau, gink Dieve, nepradėk kitaip galvoti, pūsk į vieną dūdelę, o jei ne... Sykais man atrodo, nežinau, gal aš klystu, kad kiekvienas rūpinasi tik šia diena, tik savimi. Žmonės, kurie sugebėtų kažką padaryti, pakeisti, tie piršto nepajudins. Kažkoks visuotinis apakimas.” Augustinas vienu kitu žodeliu jam pritardavo ar, lyg patvirtindamas jo mintis, kinkavo galvą, leisdamas jam išsišnekėti, nustumti pagiežos akmenį nuo krūtinės.

Kartais Tapolas, būdamas geros nuotaikos, rodydavo naujus baldus, aiškindavo darbo paslaptis, prašydavo pasėdėti jo sumeistruotame krėsle ar kėdėje. Iš jo kalbos, iš to, kaip švelniai jis braukė nupoliruotą baldų paviršių, darinėjo dureles, pirštais nuslysdavo vos apčiuopiamais suleidimais, Augustinas suprato, kad jam didžiausią malonumą teikia ne pinigai, pardavus tą ar kitą baldą, o pats darbo procesas, ieškojimas, kūryba.

– Žvelk! – susijaudinęs Tapolas kreipia jo dėmesį ir stumteli stalčių. Tuo pat metu trys kiti spintelės stalčiai slysteli išorėn. Negalėjau nematyti, kokia palaima užlieja jo veidą, kaip jis džiaugiasi it mažas vaikas, žinoma, tyliai, savyje, bet toks ir yra tikrasis džiaugsmas.

***

Augustinas atsikėlė suirzęs, geidulingos mintys trukdė gerai išsimiegoti, todėl jautėsi pavargęs, surūgęs, it laumės nujotas, nesinorėjo ką nors veikti. Užsiplikinęs kavos, žvilgtelėjo į dėžę už virtuvės lango, bet ten nebuvo nei pieno, nei grietinėlės. Na ir gerai, ramino save, šilta, vis tiek būtų surūgęs, žiemą tai kas kita. Gausiu alga, reikės kokį nors šaldytuvą nusipirkti, gal viršininkas pasakambins į bazę. Batono nėra, sviestas pasibaigė, kaip viskas nusibodo, širdo Augustinas, o būtų žmona, tai dėl tokių dalykų nereikėtų sukti galvos. Atsikeli, kava jau kvepia, sumuštinis padarytas, ji pasitinka, šypsniu suglosto, bučiniu pasaldina. Ė-ė, viskas niekai, taip nebūna, o va tas sapnas sujaukė miegą, iki pat ryto bluosto nesudėjo. Vincenta šauniai atrodė, suknelė peršviečiama, speneliai išryškėję, ir glamonėti leidžia, paėmusi jo ranką uždeda sau ant krūtinės, o jis vis bučiuoja, bučiuoja ir jaučia, kad toks noras užėjo, toks noras. Į lūpas įsisiurbęs lenkia ant sofos, kelia suknelę, o kelnaitės tokios siauros, jog ir numauti nereikia, ir staiga ji susitraukė it paliesta mimoza, tūptelėjo, išsprūdo iš jo glėbio ir dingo. Pabudęs jautė jos sunkią krūtį delne, plaukų kvapą... Neverta prisiminti, kaip sesuo Stefa sako, neverta galvos kvaršinti, geriau apie tai negalvoti. Gina tas mintis šalin, o jos sukui apsukui, ir nepajunti, kai vėl grįžta it bičių spiečius. Jis neskubėdamas gurkšnoj kava, į laikrodį nežvilgčiojo, sekmdienis, nėra kur skubėti. Įdomu, laukia ji ar ne?

Augustinas priėjo prie lango, akimis nulydėjo važiuojančias pro šalį mašinas, einančias žmones, smagiai kvatojančio jaunimo būrį, ir netolimos praeties vaizdelis kliudė atmintį.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
 Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
 Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
 55 E. Washington, Suite 2401,
 Chicago, IL
 Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
 9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
 Tel. (708) 598-8101
 Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
 219 N. Hammes Avenue
 Joliet, IL 60435
 Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
 VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
 Kalbame lietuviškai
 6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
 Chicago, IL 60638
 Tel. 773-229-9965
 Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
 KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
 7722 S. Kedzie Ave.
 Chicago, IL 60652
 Kab. tel. 773-471-3300

SKELBIMŲ SKYRIAUS
 TEL. 773-585-9500

Sportas

Dar vienas apdovanojimas čikagiečiui

Kūno kultūros ir sporto departamento (KKSD) prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės internetinėje svetainėje informacijoje „Pagerbti sporto veteranai ir sportininkai” pranešama, kad gruodžio 3 d. Kūno kultūros ir sporto departamente įvyko Lietuvos sportui nusipelnusių žmonių, švenčiančių garbingus jubiliejus, taip pat pasižymėjusių sportininkų pagerbimas.

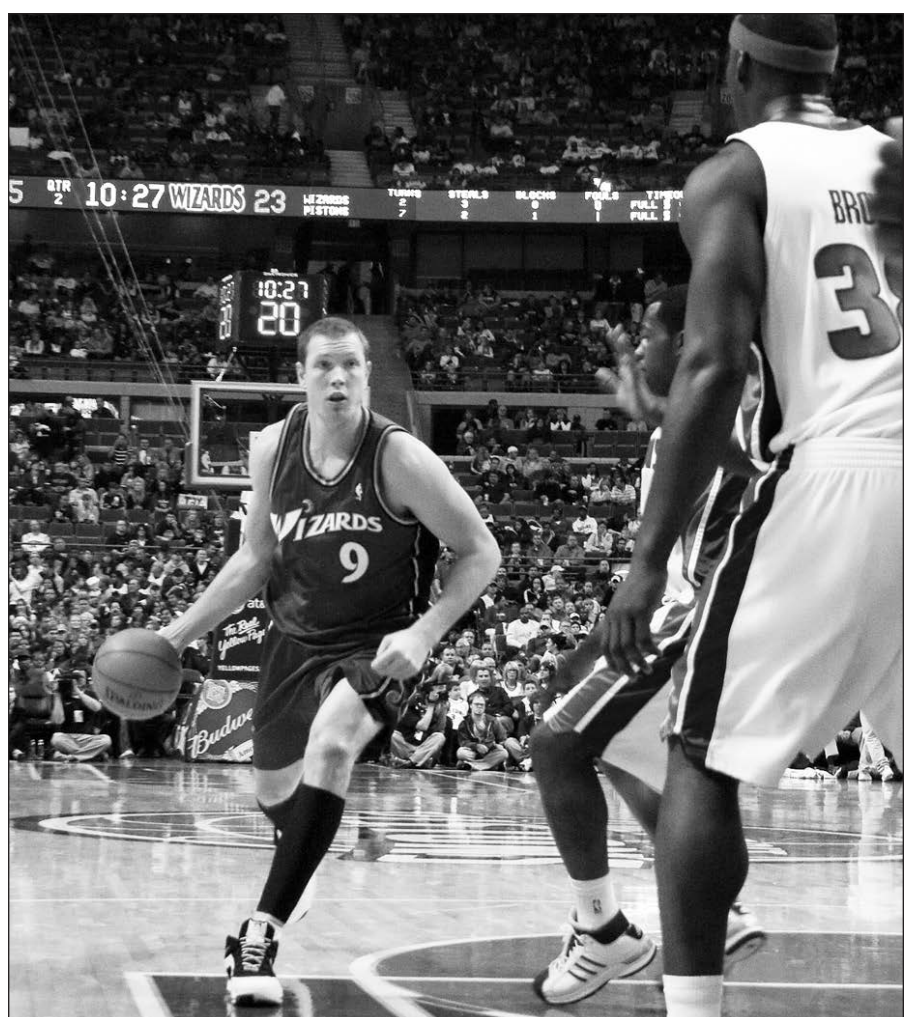
Čia rašoma: „KKSD medaliais už sporto pergales gen. direktorius A. Raslanas apdovanojo 2008 m. Europos orientavimosi kalnų dviračiais čempionato prizininke Ramunę Arlauskienę, Karoliną Mickevičiūtę, Vaidą Reinartaitę ir jų trenerius. KKSD apdovanojimus šalies sporto vadovas įteikė visam būriui nusipelnusių sporto veteranų. Sporto garbės komandoro ženklą už didelį in-

dėlį į irklavimo sportą A. Raslanas apdovanojo Skaistę Byčkovienę. Sporto garbės komandoro kryžiai už ilgametį darbą sporto srityje taip pat skirti Kęstučiui Petraičiui, už didelį indėlį į išeivijos sporto žurnalistiką – JAV gyvenančiam Edvardui Šulaičiui, už svarų indėlį į rankinio plėtrą Vaelovui Algimantui Cicevičiui”.

Kai kurie iš apdovanojamųjų (tarp jų ir E. Šulaitis) negalėjo asmeniškai pagerbime dalyvauti. Jiems medaliai bus įteikti vėliau.

Tai antrasis E. Šulaičiui skirtas apdovanojimas šiemet. Pirmąjį, skirtą Lietuvos Tautinio olimpinio komiteto, jam lapkričio 8 d. perdavė Lietuvos gen. konsulė Čikagoje Skaistė Anulienė. Prieš 5 metus iš LTOK čikagietis gavo „Olimpinę žvaigždę”.

„Draugo” info

Darius Songaila (Washington „Wizards”) pralaimėjo prieš Detroit „Pistons” 2008 m. lapkričio 1 d.
Jono Grigaičio nuotr.

Cicero lietuvių naujienos

EDVARDAS ŠULAITIS

Kun. dr. K. Trimakas dalyvavo „kavutėje“

Cicero lietuvių dvasios vadus kun. dr. Kęstutis Trimakas, spalio mėnesį sugrįžęs iš Lietuvos, kiekvieną sekmadienio rytą laiko šv. Mišias Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, o po jų skuba į Marquette Park, nes ten reikia atnašauti lietuviškas pamaldas tenykštei lietuvių bendruomenei. Gruodžio 7 d. jis šios pareigos išvengė ir prie puodelio kavos galėjo artimiau pabendrauti su savo parapijos tikinčiaisiais. Tik ir šį kartą atsipalaiduoti neteko, nes programos vedėja dr. Jolita Kisieliūtė-Narutienė Advento proga pakvietė jį pasidalinti religinėmis mintimis. Dvasininkas savo pasisakymą skyrė prasmingiems pamokymams, vedantiems žmogų arčiau Dievo.

J. Kisieliūtė-Narutienė susirinkusius trumpai supažindino su seno Cicero lietuvių telkinio gyventojų Edvardo Šulaičio 80-ojo jubiliejaus proga Lietuvoje išleista knygele. Leidinyje, pavadintame „Lietuvybės riteris, sporto metraštininkas“, daugelio žymių žmonių pasisakymai apie sukaktuvinį bei jo atliktus darbus, nuotraukos.

Sukaktuvinį trumpai pasidalijo mintimis apie šį leidinį. Jis įteikė leidinio kopijas „kavinės“ vedėjai Mėtai Gabalienei ir Cicero lietuvių dvasios vadui kun. dr. K. Trimakui.

Rengiamas šventinis pabendravimas

JAV LB Cicero apylinkės pirmininkas Mindaugas Baukus susirinkimo metu pranešė, kad gruodžio 14 d. valdyba ruošia ir visus kviečia į meilės šventę – agapę. Ji įvyks tuoj pat po 9 val. ryto lietuviškų pamaldų. Čia susirinkusieji bus vaišinami kugeliu, saldumynais, kava ir arbata.

Meninę dalį rengia bažnytinio choro vadovė muzikė Vilma Meilutytė, o jai talkins Virginija Mauručienė ir Audronė Bernatavičienė.

Programa nors neilga – tęsis apie 25 minutes, bet bus išradinga ir įdomi. Taigi tikimasi, kad renginyje apsilankys ne tik nuolatiniai sekmadienių „kavutė“ lankytojai, bet ateis ir gausenės būs mūsų tautiečių.

Baigiantis Adventui, gruodžio 18 d. vakare, Šv. Antano parapijos bažnyčioje vyks Adventinis susikaupimas ir šv. Mišios. Nuo 5 val. p. p. bus klausomos išpažintys, po to – 5:30 val. p. p. prasidės susikaupimas ir lietuviškos pamaldos. Tai gera proga rimčiau pasiruošti Kalėdoms.

Šv. Antano parapijos biuletenio lietuviškame puslapyje (jį redaguoja Vida Kuprytė) kiekvieną savaitę raginama kvieisti savo vaikus, draugus ir giminaičius į lietuviškas šv. Mišias, kurios vyksta šv. Antano parapijos bažnyčioje (15 Street ir 50 Ave. sankryža) Cicero. „Mūsų Cicero Lietuvių Bendruomenė yra ypatinga – neapleiskime jos ir gražios, lietuvių pastatytos bažnyčios“, – sakoma biuletenyje.

Kun. dr. Kęstutis Trimakas kalba Cicero lietuvių „kavutėje“ gruodžio 7 d. Edvardo Šulaičio nuotr.

Angela K. Lawler, gyvenanti **Chicago, IL**, pratęsė „Draugo“ prenumeratą dar metams ir kartu atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai ačiū.

Robert Schirling, gyvenantis **Little Neck, NY**, užprenumeravo „Draugą“ Juozui Orentui, gyvenančiam Glen Oaks, NY, ir kartu su metinės prenumeratos mokesčiu paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Romualdas Dulskis, gyvenantis **Cocoa Beach, FL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiu paremti. Nuoširdus ačiū.

Nida Petronis, gyvenanti **Willowbrook, IL**, pratęsdama metinę „Draugo“ prenumeratą paaukojo laikraščiu 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Col. R. Kilikauskas, gyvenantis **Springfield, VA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai ačiū.

Teklė Bogušas, gyvenanti **Boston, MA**, pratęsė „Draugo“ prenumeratą Švėkšnos vidurinei mokyklai Lietuvoje ir paaukojo „Draugui“ 80 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią auką.

Liudvika Kulikauskas, gyvenanti **Treasure Island, FL**, taip pat pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą. Skaitytoja atsiuntė ir 50 dol. auką. Labai ačiū.

Nijolė Urba, gyvenanti **Chicago Ridge, IL**, atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką dienraščio leidybai paremti. Nuoširdžiai Jums ačiū.

„Draugo“ knygynėlyje

BALFo pirmininkas kun. dr. J. B. Končius dovanoja anglų kalbos vadovėlius Vasario 16-osios gimnazijos mokiniams.

„Atsiminimai iš BALFo veiklos. 1944–1964“

Ne taip seniai čikagiečiai atsiveikino su žymia JAV Lietuvių Bendruomenės veikėja Marija Juozaityte-Rudiene. Su jos išėjimu Amžinybėn nutrūko ir daugybę metų veikusių BALFo veikla. Tačiau sakoma, kad geri darbai neužmirštami, tad besidomintiems šia organizacija siūlome „Draugo“ knygynėlyje įsigyti knygą apie šios organizacijos veiklos pradžią. Tai – prelado Juozo B. Končiaus „Atsiminimai iš BALFo veiklos. 1944–1964“. Prelatas nuo pat įsikūrimo iki 1964 metų pirmininkavo Antrojo pasaulinio karo metu į Bendrąją Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą (BALF) susispietusiems lietuviams. „Šį savo darbą skiriu laisvės kovų partizanams, kurie savo gyvybę aukojo Lietuvai, Sibiro tremtiniams, išėjusiems Golgotos kančių kelią, ir tiems aukso širdies geradariams, kurie savo duona ir pastoge dalinosi su vargo broliais, nešykštėdami nei lėšų, nei laiko, nei jėgų išbloktėms iš tėvynės pagelbėti“, – rašo autorius leidinio pradžioje.

Knygoje aprašoma BALFo veikla nuo įsisteigimo iki 1964 metų. Joje sužinosite apie BALFo „įsipilietinimo“ sunkumus bei kliūtis, perskaitysite apie šios organizacijos labdaringos veiklos plėtimą. Skaitant sunku net patikėti, kokią plačią vagą varė ši organizacija. Dir-

bama buvo ne tik JAV. Lietuvių pabėgėliai lankomi, įvairios misijos atliekamos ir lėšos renkamos Vokietijoje ir Prancūzijoje, Lenkijoje ir net Azijos šalyse.

„Stengiuosi apimti pagrindinius faktus, paliesdamas įsikūrimą, sunkumus ir įvairias kliūtis, ypač komunistų sukeltas intrigas bei jų propagandą <...>. Vėliau nušviesiu emigracinę veiklą ir lietuvių pabėgėlių padėtį Europoje.“

Aprašyti BALFo veiklą yra sunkus darbas, nes noriu išvengti asmeniškumų. Iš kitos pusės, faktus reikia išskirti ir, tokiais atvejais, sunku nepaminėti daugelio asmenų ir net savęs“, – knygos „Įvade“ rašo prelatas.

Knyga iliustruota daugybe nuotraukų. Manome, kad ją įdomu bus pavartyti ne tik tiems, kurie savo gerais darbais yra prisidėję prie šios organizacijos veiklos, bet ir tiems, kuriems įdomi Amerikos lietuvių labdaringos veiklos istorija.

Kaina — 5 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridėdant 10,25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2.5 dol. mokesčių. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė **L. A.**

BALFo pirmininkas kun. J. B. Končius dalina maistą Italijoje, 1953 m.

Nuotraukos iš „Draugo“ archyvo

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

BONNA, VOKIETIJA

Bonnoje susirinko Vokietijos LB darbuotojai

Penktadienį, lapkričio 28 d., Vokietijos Lietuvių Bendruomenės (VLB) darbuotojai, nepaisydami neprognozuojamų oro sąlygų, gausiai susirinko į tradicinį metinį VLB darbuotojų suvažiavimą, kuris šiemet tris dienas vyko Bonnos mieste esančiuose Annabergo namuose. Šalia Vokietijos LB valdybos ir kitų centrinių organų narių bei lituanistinių mokyklų mokytojų į susitikimą atvyko atstovai iš 13 apylinkių: Berlyno, Bremeno, Bonn-Köln, Essen-Mülheimo, Frankfurt, Hageno, Hamburgo, Hannoverio, Lübecko, Müncheno, Nürnbergo, Romuvos (Hüttenfeldo) ir Saarlando. Iš viso suvažiavime dalyvavo per 70 asmenų.

Suvažiavimą atidarė renginio organizatoriai Hageno apylinkės pirmininkas kun. Valdas Jelis, Bonnos-Köln apylinkės pirmininkė Ieva Kleinauskas bei Essen-Mülheimo apylinkės pirmininkė Nijolė Windszus. Sveikinimo žodžius pasakė Annabergo namų šeimininkas Andrejs

je išryškėjusį nenorą įsijungti į Bendruomenės veiklą, grindžiamą materialios naudos nebuvimu, buvo siūlyta spręsti bendruomenės idėjos propagavimu. Darbuotojų dėmesys taip pat buvo atkreiptas į kitais metais Vilniuje vykstantį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą, raginant juos jame aktyviai dalyvauti.

Apie Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos (VLJS) veiklą ir planuojamus ateities projektus pranešė jos pirmininkas Arūnas Damijonaitis. Šalia įprastų kasmetinių sąjungos renginių, kitų metų gale Pietų Amerikoje įvyks Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, kuriame Vokietijai galės atstovauti 15 VLJS narių. Pateikęs pavyzdį, kad iš 1,000 Frankfurte užsiregistravusių lietuvių yra 200 studentų, iš kurių tik 20 reguliariai ateina į susirinkimus, pirmininkas prašė VLB darbuotojų informuoti apylinkių jaunimą apie VLJS projektus ir raginti juos įsijungti į sąjungos veiklą.

Apie lietuviškos kultūros išlai-

Organizatorė I. Kleinauskas (dešinėje) su Essen-Mülheimo apylinkės moterų ansambliu „Leliūmai“.

M. Šmitienės nuotr.

Urdze, LR ambasados Bonnos skyriaus vedėja, ministrė patarėja Valentina Zeitler ir VLB pirmininkas Antanas Šiugždinis. Atidaryta suvažiavimo metu veikusi dailininko Vytauto Rupo paroda „Senasis Vilnius“.

Darbo posėdžiai prasidėjo bendrų, aktualių bendruomenės problemų svarstymu. VLB pirmininkas A. Šiugždinis trumpoje apžvalgoje apibūdino Vokietijos LB padėtį, įvertino atliktus praėjusių metų darbus bei pristatė ateinančių jubiliejinių metų užmojus. Ypatinę dėmesį pirmininkas atkreipė į didėjančią Bendruomenės narių skaičių, naujų apylinkių ir lituanistinių mokyklų kūrimą, apylinkių ir kitų lietuviškų organizacijų bei įstaigų veiklos aktyvumą bei renginių gausą.

Pokalbį lituanistinių mokyklėlių klausimais vedė Švietimo komisijos pirmininkams Gintaras Ručys. Nors visai neseniai, lapkričio 7-9 d., Hüttenfelde vyko specialus lituanistinių mokyklų mokytojų susitikimas, suvažiavimo metu buvo aptarta daugelis naujai iškilusių praktinių klausimų.

VLB valdybos narys Martynas Gaurilčikas vedė diskusiją apie apylinkių bendradarbiavimo stiprinimą, jos metu pristatė jo sukurto naujo VLB tinklalapio privalumus ir jame slypinčias galimybes gerinti informacijos sklaidą tarp bendruomenės narių – vesti apylinkių narių sąrašus, kontroliuoti nario mokesčio mokėjimą ir kt. Tam tikroje išėivijos terpė-

kymą tarp emigravusio jaunimo kalbėjo Greta Stanscheitis, parašiusi diplominį darbą apie jaunus migrantus iš Lietuvos ir jų problemas Vokietijoje. Sociologė pabrėžė, kad lietuviškos kultūros ir tapatybės išlaikymo pagrindas slypi kalbos išsaugojime ir puoselėjime.

Apie Europos lietuvių kultūros centro Vokietijoje (ELKC) veiklą ir ateities planus pranešė centro direktorius Rimas Čuplinskis. Jis trumpai pristatė kultūros centro suorganizuotus kultūrinius, informacinius bei meninio pobūdžio renginius, kaip antai, Europoje dirbančių ambasadorių bei Lietuvių Bendruomenių pirmininkų suvažiavimą, Lietuvos/Vokietijos dailės ir fotografijų parodą „Žmonės beskaitant“, pirmąjį Europos lietuvių roko festivalį „Eurofestivalis 2008“ ir „Poezijos pavasario“ renginius bei paminėjo keletą centro plėtros projektų: atviros ELKC mediatekos kūrimą, internetinio lietuvių mokslininkų forumo steigimą bei fotografijų parodos „Laiškas iš Lietuvos“ organizavimą.

Suvažiavime dalyvavo ir LR užsienio reikalų ministerijos (URM) planavimo skyriaus ambasadorė ypatingiems pavedimams dr. Violeta Motulaitė, kuri nuo 2008 metų vasario mėnesio yra atsakinga už ministerijos veiklos su Lietuvių Bendruomenėmis koordinavimą. Kadangi atkūrus nepriklausomybę iš Lietuvos išvyko per 497,000 Lietuvos piliečių su labai nedideliu ketinimu grįžti, URM

A † A AUŠRELĖ MARY GUCKEL VENCLOVAITĖ 1935–2008

Mirė 2008 m. gruodžio 2 d. Meriter ligoninėje, Madison, sulaukusi 73 metų.

Gimė 1935 m. rugpjūčio 10 d. Kaune, Angelės ir Pijaus Venclovų šeimoje. Į JAV su šeima atvyko 1950 m.

1961 m. gruodžio 30 d. Urbana, IL, ištekėjo už Henry Guckel.

Vokiečių kalbą baigė University of Illinois ir vokiečių dėstė University of Missouri ir University of Wisconsin, o taip pat mokė vaikų Max Kade Institute, Madison.

A. a. Mary buvo žmona a. a. Henry, dukra a. a. Angelės ir a. a. Pijaus.

Nuliūdę liko: sūnus Erik su žmona Efimia (Fay), anūkės Alexandra ir Christina.

Pamaldos už velionę vyks šeštadienį, 2009 m. sausio 17 d. 2 val. p. p. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 W. 127th St., Lemont, IL.

Vietoj gėlių ar dovanų, prašom aukoti „Saulutė“, 414 Freehauf, Lemont, IL 60439 arba University of Wisconsin Foundation – Guckel Memorial Scholarship, P.O. Box 78807, Milwaukee, WI 53278.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose.

Liūdinti šeima

A † A ELENA BUTEIKYTĖ RUKIENĖ

Mirė 2008 m. gruodžio 9 d., sulaukusi 95 metų.

Gyveno St. Petersburg Beach, FL.

Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko: dukterys Aristida Parakininkienė ir žentas Rimantas; Daiva Bakšienė ir žentas Česlovas; anūakai Rimas, Kęstas, Daiva Parakininkai; Andrėja ir Ingrida Bakšytės bei giminės Lietuvoje.

A. a. Elena buvo žmona a. a. Antano Ruko.

Šv. Mišios už velionę bus aukojamos gruodžio 16 d., antradienį, 8:30 val. ryto Šv. Kazimiero lietuvių misijoje, St. Petersburg Beach, FL.

Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti už a. a. Elena.

Velionė bus palaidota Čikagoje, Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Liūdentys artimieji

ėmė aktyviau bendradarbiauti su užsienyje gyvenančiais tautiečiais ir juos įvairiapusiai remti. Sudaryta nuolatinė darbo grupė politikos išėivijos atžvilgiu formavimui su tikslu įtraukti išėiviją į Lietuvos interesų gynimą. Praktiškas darbas vyks per diplomatines atstovybes, projektų finansavimas kol kas vyksta per TMID'ą.

LR ambasadorius Berlyne Evaldas Ignatavičius apžvelgė gausius peireitų metų lietuvių kultūros renginius Vokietijoje ir atskleidė kitų metų planus, kurie telksis ties Lietuvos 1000-mečio jubiliejiaus ir „Vilnius – Europos kultūros sostinė“ temomis. Ambasadorius ypač skatino dalyvauti Kultūros sostinės programoje, kurios metu suplanuota daugiau nei 1,000 renginių (60 proc. iš jų nemokami), kuriuose pasirodys menininkai iš 20 valstybių ir 4 kontinentų.

Pranešimą apie kultūros ir ūkinės naudos sąsajas skaitė kultūros vadybininkas Bernd Fesel, kuris dirba „Ruhr kraštas – kultūros sostinė 2010“ projekto įgyvendinime. Jo teigimu, ūkio politika be kultūros politikos negali būti sėkminga. Nau-

jaisi tyrimai rodo, kad įmonės šiuo metu kuriasi ten, kur gyvena pakankamai talentingų ir kūrybingų žmonių.

Iš popietinio nuovargio suvažiavimo dalyvius išjudino meniniai tarpai pertraukų tarp diskusijų metu. Trys Bonnos-Kölno lituanistinės mokyklės mokinės, gitara pritariant mokyklos vedėjai Ingai Petkutei, padainavo keletą lietuviškų dainelių ir padeklamavo eilėraščių, o Essen-Mülheimo apylinkės moterų ansambliis „Leliūmai“ profesionaliai atliko liaudies dainų pyne.

Muzikinę suvažiavimo programą apvainikavo šeštadienio vakarą koncertavusi Taurintos Rigertaitės grupė „Taurinta & Band“, apstulbinusi publiką netikėtomis lietuvių liaudies dainų interpretacijomis.

Suvažiavimas baigėsi sekmadieninėmis ekumeninėmis pamaldomis, kurias laikė kunigai Vidas Vaitiekūnas ir Valdas Jelis. Suvažiavimo metu bendru visų dalyvių sutarimu nuspręsta, kad 2009 m. VLB darbuotojų suvažiavimas vyks Münchene.

Europos lietuvių kultūros centras

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **A. a. Vladas Sidzikauskas-Sidas** (gim. 1940.04.30), Tautos Fondo valdybos pirmininkas, mirė 2008 m., gruodžio 9 d.

◆ **Stasė Semėnienė, žurnalistė**, kurios vedamuosius bei komentarus skaitome „Draugo“ dienraštyje, buvo patekusi į avariją. Mašina, vairuojama jos dukters, netikėtai paslydo ant ledo ir atsitrenkė į medį. Globojama dukters žurnalistė S. Semėnienė sveiksta po smarkaus sutrenkimo. Linkime jai sveikatos ir lauksime jos straipsnių.

◆ **Socialinių reikalų tarybos ir Vyresniųjų lietuvių centro „Labdaros vakaro“** metu muzikinę programą atliks Stasė Jagminienė su talkininkais. Vakaras ruošiamas gruodžio 13 d., šeštadienį 5:30 val. p.p. „Seklyčioje“. Kviečiame visus dalyvauti ir paremti JAV LB Socialinių reikalų tarybą, kuri ištisus metus tiesia ranką visiems pagalbos reikalingiems lietuviams. Be lietuvių paramos „Seklyčia“, kurioje yra daugelių institucijų būstinės, negalėtų išsilaikyti. Norint užsisakyti vietas prašome skambinti į Socialinių reikalų skyrių Birutei Podienei tel.: 773-476-2655.

◆ **Amerikos lietuvių dailininkės** kviečia visas savo nares į pasitarimą gruodžio 14 d. 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre. Pasitarime aptarsime ateinančios parodos ruošos darbus.

◆ **Gruodžio 14 d., sekmadienį, 5 val. p. p.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje iškilmingame pokylyje „Metų žmogaus 2008“ žymuo bus įteiktas LR ambasadoriui Kanadoje Gintei Damušytei. Informacija telefonu: 773-582-6500.

◆ **JAV LB Brighton Park apylinkės** valdyba gruodžio 14 d., sekmadienį, nuo 8 val. r. iki 12 val. p.p. ruošia mielinų blynų pusryčius Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje, 4420 S. Fairfield Ave., Chicago. Kviečiame visus atvykti pasivaikinti.

◆ **Gruodžio 17 d., trečiadienį**, „Seklyčioje“ ruošiamos tradicinės Kūčios. Pradžią – 2 val. p.p. Vietas prašome užsisakyti Socialinių reikalų skyriuje tel.: 773-476-2655.

◆ **Gruodžio 21 d., sekmadienį**, Pasaulio lietuvių centre, Lemont ruo-

šiami Kūčių valgiai. Juos rengia PLC Moterų renginių komitetas. Pradžią 12 val. p. p.

◆ **2009 m. sausio 9 d. 5:30 val. v.** Čikagos kultūros centre (ČKC), 78 Washington Ave., Chicago atidaroma lietuvių grafikių Eglės Vertelkaitės ir Birutės Zokaitytės darbų paroda. Parodą kartu su ČKC rengia Čiurlionio galerija ir LR generalinis konsulas Čikagoje. Atidaryme dalyvaus autorės.

◆ **Šeštoji Biblijinė stovykla 1 – 6** skyriaus vaikams vyks 2008 m. gruodžio 29–30 d. nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. Ateitininkų namuose, 12690 Archer Ave., Lemont. Dėl informacijos ir registracijos anketų kuo greičiau kreipkitės į seselę Laimutę el. paštu ses.laimute@yahoo.com arba tel.: 630-243-1070. Vaikų skaičius yra ribotas. Registracija iki gruodžio 15 d.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆ **Šv. Onos bažnyčioje, Beverly Shores, IN** sekmadienį, gruodžio 21 d. 1 val. p. p. bus aukojamos šv. Mišios lietuvių kalba. Šv. Mišias aukos kun. Antanas Gražulis, SJ. Po pamaldų Beverly Shores lietuvių klubas ruošia kalėdinį pabendravimą. Visus nuoširdžiai kviečiame dalyvauti.

◆ **JAV LB Grand Rapids, MI**, apylinkės valdyba maloniai kviečia visus į Kalėdinę eglutę-vakarone, kuri įvyks 2008 m. gruodžio 13 d., šeštadienį, 6:30 val. v. lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapijos šeimos salėje, 1433 Hamilton Ave., NW Grand Rapids, MI 49504. Apie dalyvavimą pranešti valdybos išdinininkui Jonui Treškai, Jr. tel.: 616-446-9717 arba el. paštu: jptreska@comcast.net.

◆ **Indianapolio Lietuvių Bendruomenė** nuoširdžiai kviečia visus gruodžio 14 d., sekmadienį, 2 val. p. p. į Kalėdų šventę, kuri įvyks Latvių bendruomenės centro didžiojoje salėje, 1008 W. 64th Street, Indianapolis, IN 46260. Daugiau apie renginį: www.inylt.org arba tel.: 317-730-3933

◆ **Sutikime Naujuosius metus** draugų būryje gruodžio 31 d. 8 val. v. Lietuvių atletų klube, 70 Havemeyer Street, Brooklyn, NY 11211. Įėjimo kaina – 60 dol. Tel. pasiteiravimui: 917-572-2045.

Grupė Čikagos Lietuvių moterų klubo narių, dalyvavusių klubo 85-mečio sukaktuvinėje šventėje. Nuotrauka iš Moterų klubo archyvo

2008-ųjų metų Šv. Kalėdų Mišių tvarka

Šv. Kazimiero parapijos bažnyčia (2718 St. George St., Los Angeles, CA)

Vigilijos Mišios (Kūčių vakare) gruodžio 24 d. 6 val. v.
Bernelių Mišios (vidurnaktį) 12 val. r.
Trečios Mišios – gruodžio 25 d. (ketvirtadienį) – 8 val. r.
Ketvirtos Mišios – 9 val. r.
Lietuviška Suma – 10:30 val. r.
Šeštos Mišios – 12:30 val. p. p.

Naujųjų, 2009-ųjų metų Mišių tvarka
Išvakarėse, 2008 m. gruodžio 30 d. – 6 val. v.
2009 m. sausio 1 d. – 9 val. r.
Lietuviška Suma – 10:30 val. r.
ir 12:30 val. p. p.

Išpažintis

Švenčių proga išpažinčių bus klausoma švenčių išvakarėse nuo 5 val. p. p. iki 6 val. v.

Ligoninių lankymas

Ligoniams ir seneliams aplankyti yra skiriamos gruodžio 22, 23 ir 24 dienos. Dėl laiko susitarti su kunigu, skambinant telefonu 323-664-4660 arba 323-459-2817.

Ziono lietuvių liuteronų bažnyčia (9000 South Menard Ave., Oak Lawn, IL 60453)

Klebonas kun. Valdas Aušra maloniai kviečia visus į Kalėdinius renginius: Pirmadienį, gruodžio 22 d., 4 val. p. p. **Kalėdinės pamaldos „Spindulėlio“ vaikams ir tėvams;**

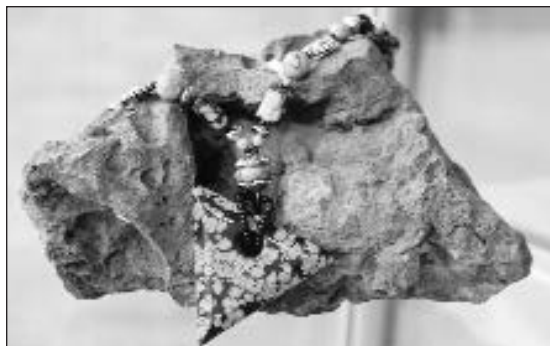
Trečiadienį, gruodžio 24 d. – 5:30 val. p. p. – Žvakių Šviesos pamaldos su Šventa Vakariene, giedos choras ir solistė. Pamokslai lietuvių ir anglų kalbomis;

Ketvirtadienį, gruodžio 25 d., **Kalėdos.** 9:30 val. r. – pamaldos anglų kalba su Šventa Vakariene, 11:30 val. r. – pamaldos lietuvių kalba su Šventa Vakariene;

Sekmadienį, gruodžio 28 d., 9:30 val. r. – pamaldos anglų kalba, 11:30 val. r. – pamaldos lietuvių kalba;

Trečiadienį, gruodžio 31 d., 6 val. v. **Naujųjų metų išvakarių pamaldos** anglų kalba.

Tel. pasiteiravimui: 708-422-1433.

Artėjančių švenčių proga kviečiame Jus ir Jūsų draugus į Kalėdinę mugę, kuri vyks gruodžio 18 d. galerijoje adresu: 3739 Grand Blvd., Brookfield, IL. Pradžią – 5 val. v.

Čia galėsite įsigyti originalių dovanų sau ir savo artimiesiems, pabendrauti su darbų autoriais ar tiesiog pabūti drauge. Galėsite pasirinkti tapybos, keramikos, veltinio ar juvelyrinės darbu. Vyks loterija, geriausio darbo apdovanojimai, aukcionas.

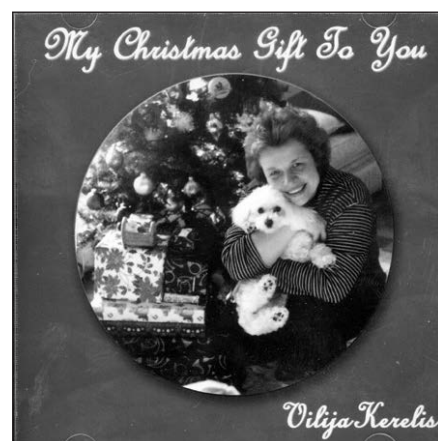
Norintys prekiauti ar pasiteirauti prašome skambinti tel.: 773-251-2934.

„Draugo“ knygynėlyje

„Draugo“ knygynėlyje galite nusipirkti kalėdinių dovanų savo artimiesiems ir draugams. Puiki dovana – kompaktinės plokštelės (CD). Knygynėlyje yra keletas plokštelių su kalėdinių dainų įrašais. Šį kartą skaitytojams norime pasiūlyti Vilijos Kerelytės įdainuotą kompaktinę plokštelę „Mano kalėdinė dovana Jums“. Daugelis čikagiečių pažįsta daktarę V. Kerelytę ir yra klausę jos dainuojamų dainų įvairiuose renginiuose. Tad ši plokštelė bus dar vienas susitikimas su dainininke.

Plokštelėje įrašyta 14 kalėdinių kūrinių. V. Kerelytei talkino: Anne Baker (smuikas), Doris A. Carfin (pianinas ir vargonai), Kimberly Gorak (fleita) ir Christine Tremblay (violončelė).

Kompaktinės plokštelės kaina – 15 dol. Ją galima įsigyti paštu, pridant 10,25 proc. mokesčių, užsisakant

IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau plokštelių, už kiekvieną papildomai siunčiamą plokštelę – 2.5 dol. siuntimo mokesčių. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500